AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 38-tas | Tel. Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 17-tą RUGSĖJO (SEPT.), 1932 M. | Kaina 5 Centai | Vol. XVI

Dr. Gorgulovas Mirė Nuo Giliotinės

Paryžius. — 37 metų amžiaus Dr. Povilas Gorgulovas mirė nuo giliotinės 14 dieną rugsėjo 6 val. iš ryto. Jis buvo nuteistas miriop už nušovimą seno Francuzijos prezidento Dumera 7 dieną gegužės šių metų. Per visą laiką po prezidento nušovimo Gorgulovas buvo kalėjime ir tikėjosi susimilėjimo dovanot jam gyvastį.

Tačiau po to, kuomet Le Brenas (dabartinis Prancuzijos prezidentas) atmetė jo prašymą, Gurgulovui apart mirties kitokio išėjimo nebuvo.

Kaip 5:30 jo advokatai ir kalėjimo sargas pabudino ir pasakė kas jo laukia. Paskui davė stiklą romo įsigert ir papirosą. Netrukus Gorgulovas buvo surakytas į retežius ir įmestas į vežimą, kuris buvo pakreiptas link žmonių skerdyklos — giliotinės, ir kaip 6 val. ryte budelis Anatolis stovėjo prie giliotinio knipkio ir tėmijo Gorgulovo prirengimą; jis buvo apskustas ir prirakytas, o paskui budelis paspaudė knipkį ir akimirksny giliotiną nusileido nuo 9 pėdų aukštumos ant jo kaklo ir jo galva atsiskyrė nuo kuno nusirisdama į krepšį. (Sekančiame Amerikos Lietuvio numery bus daugiau apie tai aprašyta).

Japonija Pasirašė Sutartį

Čangčun, Mandžiurija. — Su paprastomis apeigomis Japonijos įgaliotinis ri Japonijos remiamoji Mančukuo valstybė pasirašė sutartį, kuri turi reikšmę, kad Japonija sutinka jog nauja valdžia gali priklausyt prie tautų šeimynos. Ypatingai buvo apsaugotas generolas Nobuyoshi Muto, specialis diplomatiškas atstovas iš Tokio, kurs pasirašys sutartį del Japonijos. Čeng-Hsiao-Hsu, Mančukuo premieras, pasirašys savo valdžiai. Čangčun miestas nebuvo papuoštas šiam įvykiui, teipgi nebuvo išdėta nė vėliavų nė jokių plakatų.

Sutartis trumpa, susidedanti iš 300 žodžių. Tokio užsienio ministerija išreiškė, kad Japonija pagal tą paktą užsiims išlaukiniu ir vidujiniu Mančukuo apgynimu, ir kad padaryta susivienijimas ginimui ir kad kiekviena valstybė gvarantuoja gerbt viena kitos teritorijos neliečiamybę.

Tai Žmogus, Kurio Bijo Visos Valstybės

Praga, Čechoslovakijoj — Leonas Trockis, buvęs dešinioji Lenino ranka, dabar gi tremtinys Turkijoj, vyksta į Čechoslovakiją dviems mėnesiams pasigydyti Pystian maudynėse.

Reikėjo kelių mėnesių diplomatinės korespondencijos, kad priruošti šią Trockio kelionę. Visos šalys, per kurias jis pervažiuos, pareikalavo garantijų, kad jis tikrai išvažiuos. Kiek vieną šalį Trockis pervažiuos po stipria kriminalinės policijos sargyba. O Vengrija privertė Trockį pasižadėti, kad jis važiuodamas per Vengriją dagi nė per traukinio langą nežiurės.

Trockis Pystiane apsistos Royal hotely, kurio manažeriu yra buvęs didžiausias jo priešas, kunigaikštis Lubomirski, buvęs caro gvardijos kapitonas Petrograde. Hotely budamas Trockis valgys tik savo kambaryje ir mažai tesirodys viešose vietose.

GABIŲ VYRŲ NETRUKSTA

Mažeikiai. — Vietos gyventojas V. Končius padirbo kombinuotą kuliamąją mašiną, lygiai tokią, kokios garsių firmų pardavinėjamos po 15,000 litų. Padirbtoji mašina dar veikia, kaip fabrikinės ir nieku nesiskiria nuo pastarųjų. Pažymėtina, kad mašinos dirbėjas yra gabus vyras ir savamokslis, gerai nusimano dailidiškus ir kalviškus darbus. Tokių vyrų, kaip šis, šioj apylinkėj yra ir daugiau.

Vokietiją Valdys Karo Iegos

Berlynas. rugs. 13 — Tuo tarpu tik vienas kancleris von Pape n'as atvirai kovojo prieš parlamentą. Dabar atvirom kovon prieš parlamentą pakilo ir prezidentas Hindenburgas. Abu pareiškia, kad partijų valdymas turi eiti šalin kad kiekvienas gyventojų sukilimas bus karo iegomis sutriuškintas.

Kol kas visam krašte yra ramu. Parlamentas nedrįsta susirinkti.

Kancleris Papen'as laikosi vyriausybės vairo. Jis po laiku paleido parlamentą, bet tą padarė tik po to, kada parlamentas dauguma balsų reiškė jo vyriausybei nepasitikėjimą. Po to reiškimo jo vyriausybė buvo sugriauta ir kancleris jau neturėjo teisės paleisti parlamentą. Viskas, ką jis galėjo padaryti, tai atsistatydinti. Bet jis to nepadarė. Pasilieka savo vietoje. Ir savo laiku per radiją smerkia demokratišką valdžios formą ir sako, kad konstitucija, reikalinga nuodugnaus pertaisymo.

Parlamento prezidiumas ir kai kurios Vokietijos valstijos del neteisoto parlamento paleidimo kreipiasi į vyriausiąją krašto teismą. Vyriausybė kaltinama konstitucijos peržengimu.

Organizuoja Darbo Partiją

Newark, N. J. rugs. 12. — William Green, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas bekalbėdamas New Jersey valstijos Darbo Federacijos konvencijai, prieš pat jai užsibaigsiant pereitą ketvirtadienį, pareiškė įspėjimą, kad jei bus reikalo tuo budu pasitarnauti darbininkų interesams, Amerikos Darbo Federacija suorganizuos nepriklausomą politinę partiją. Šitokis jo pareiškimas iššaukė konvencijoj labai smarkius aplodismentus.

Green, kaip ir visa Federacija ikišiol labai griežtai priešinosi nepriklausomam darbininkų politiniam judėjimui ir laikėsi politikoje bešališkumo. Bet, pareiškė Green, "kada laikas ateis, jei tokis laikas ateis, kada federacijoj atstovaujami vyrai ir moterys manys, kad darbininkų reikalams bus geriausia patarnauta per nepriklausomą politinę organizaciją, jie tą ir įkunys".

Green ir federacija tiek pat griežtai stojo prieš nedarbo apdraudą, bet dabar savo nusistatymą pakeitė ir jau ėmė reikalauti įvedimo nedarbo apdraudos. Tad gal įvyks pasikeitimas ir politiniame nusistaytme.

LIETUVOS ŽINIOS

VES NAUJĄ GELEŽINKELĮ

Žeimelis. — Šiaulių aps. Jau galutinai nustatyta siaurojo geležinkelio linijai išvesti vieta. Geležinkelis eis: Žeimelis — Lausodis — Vaškai — Pasvalys. Rugpiučio 29 d. prasidėjo šios linijos paruošiamieji darbai. Spėjama kad šis geležinkelis dar šį rudenį bus pradėtas tiesti.

Tsb.

PLEČIAMAS ORGANIZACIJOS VEIKIMAS

Nepr. Lietuvoj visos organizacijos daugiausia parodo gyvumo vasarą, kada patogiausia rengti kongresai, suvažiavimai ir įvairios šventės.

"Liet. Aidas" rašo, kad šiuo metu Lietuvoj stipriausia organizacija yra Vilniui vaduoti sąjunga, turinti 330 skyrių, kurie tvarkomi apygardomis. Narių sąjungoj yra apie 20.000. Jau yra įsteigtos šios apygardos: Alytaus, Seinų, Ukmergės, Telšių, Panevėžio ir Kauno; Daugiausia dėmesio kreipiami į administracinė liniją, kur dažnai rengiamos didesnės ekskursijos.

Šios sąjungos skyriai steigiami ir užsieny, kur yra susitelkę bent kiek gyvenančių lietuvių. Jau įsteigti skyriai Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Prancuzijoj, Škotijoj, Anglijoj, Pietų Amerikoj ir Kinijoj.

Kaip žinome, pernai sąjungos pirmininkas prof. M. Biržiška lankėsi Amerikoj, o šią vasarą sąjungos reikalų vedėjas V. Uždavinys buvo nuvykęs Anglijon ir Škotijon, kur lietuviams laikė paskaitas ir padėjo organizuoti skyrius.

EKSKURSIJOS

ATVYKO NAUJA AMERIKOS LIETUVIŲ EKSKURSIJA

Klaipėda VIII. I. Elta — Į Klaipėdą Švedų Amerikos Linijos laivu "Borgholm" atvyko 56 Amerikos lietuvių ekskursija. Uoste svečius sutiko vietos šaulių vadovybė su valdybos pirmininku, p. Vanagaičiu, ir ringtinės vadą pavaduojančiu, major. Žemaičiu, prišaky. Sutinkant, grojo šaulių orkestras. Moterys — šaulės svečiams įteikė gėlių. Šaulių vadovybė atvykusiems svečiams "Viktorijos" viešbuty surengė užkandį, kurio metu koncertavo šaulių orkestras. Per užkandį p. Vanagaitis papasakojo Amerikos Amerikos lietuviams apie Klaipėdos atvadavimą. Amerikiečiai sudėjo aukų paminklui dėl Klaipėdos laisvės žuvusiems pastatyti. Vėliau svečiai aplankė Klaipėdos kovotojų kapus, kur buvo pasakytos ir uždėta vainikų. Tą pat dieną visi amerikiečiai išsiskirstė į tėvškę.

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVĮ

Amerikos Linijos New York Klaipėda Agentura

Šiuomi turiu garbę pranešti, kad keleivių ir turistų patogumui ir gavimui kelionės ir prekių reikalui tikslių žinių įvairiuose miestuose bus skirti American Scantic Linijos atatinkami agentai, kurie teiks norintiems vykt tiesiog Lietuvon tuo reikalu tikslias informacijas, o taipogi ves ir laivakorčių pardavimo reikalus. **Juozas Smitrus**

JACHT KLUBO EKSKURSIJA ŠVEDIJON

Klaipėda rugp. 11 Elta. Vakar po piet laivu "Borgholm" į Švediją išvyko Lietuvos jacht—klubo ekskursija iš 56 asmenų. Ekskursijai vadovauja jacht-klubo komandierius p. Sutkus. Švedijoj ekskursija išbus iki rugpiučio 17 d.

NE VISAS LUŠNAS SUGRIOVĖ

Šiauliai. — Pavasarį buvo suruošta lušnų ir laužų griovybos savaitė. Kaip žinoma, Lietuvoje nėra paprocio namus griauti iki tol, kol jie patys nesugriuva. Dėl to kaimai ir miestai buvo pilni įvairiausių lušnų ir laužų, kurie ne tik darkė gyvenamosios vietos išvaizdą, bet ir pavojingi gaisro požiuriu buvo kitiems namams. Tačiau per griovybos savaitę ne visi griozdai buvo nugriauti. Neseniai Šiaulių mieste tokių "arkitekturos perlų" dar rasta 60. — Tsb.

MAŽA KINEMATOGRAFŲ

Taurage. — Kino teatrų arba vietų judomiems paveikslams rodyti Lietuvoje yra ne per daugiausia. Kinai yra tik didžiuose ir apskrities miestuose. Kinų yra mažai ir provincijos miestai jais nesidžiaugia dėl jų programos menkumo ir techniško įrengimo netobulumo. — Tsb.

SCHUSTER NEIGIA SUTARTĮ

Politikieriai išputė daug burbulų, iš kurių didžiausis buvo tai teip vadinama sutartis, padaryta kaikurių republikonų, kuriąja, kaip sakoma, kad kanclerius septintame distrikte turėtų pasikeist kas du metu tarp apskrities ir Worcesterio miesto. Kur ta taip vadinama sutartis buvo padaryta, kada ir kas pasirašė, kuriame susirinkime buvo priimta ir kur užrekorduota, tai ikšiol niekas negalėjo tikrai pranešt.

Kanclierius Winfield Schuster, kandidatas į kanclerius septintame distrikte, republikonų partijos, atsakė į George R. Stobbs, Whittall, vajaus pirmininko viešą pareiškimą. Schuster neigė teip vadinamą "džentelmanų" sutartį del pakeitimo tarnystės, kuri, kaip Stobbs sakė, buvo padaryta 33 metai atgal. Schuster atsakė, kad tokios sutarties niekuomet nebuvo.

Vienok peržvalgus į surašą tų žymių piliečių, kurie užėmė kanclerių vietas nuo pat pradžios, iš rekordų galima persitikrint, kad nė vienas garbingas republikonas užimantis tą vietą nebuvo atmestas nuo tarnystos arba neišrinktas antru kartu arba dažnai ir trečiu, nepaisant ar jis buvo iš Worcesterio miesto ar apskrities. Republikonų partija dar niekuomet nerinko savo vyrus pagal geografiškas linijas. Tukstančiai balsuotojų susidedančių iš ištikimų republikonų didžiosios karės veteranų ir moterų nebalsavo tąsyk, kada Stobbs sakė, jog sutartis buvo padaryta 1898 metuose. Jisai ir komiteto nariai padarė šį pareiškimą apie "sutartį" gerais norais, bet jie negalėjo priparodyt nė faktus nė skaitlines ant kurių galėtų remtis.

Todel Schuster stovi už tai, kad dabar nėra jokios ir nebuvo pirmiau jokios sutarties. Jo aponentas teipgi gerai žinojo, kad nebuvo tokios sutarties, nes jo tėvas, kurs tarnavo tris terminas gubernatoriaus Taryboje, 1918, 1919, ir 1920 metuose butų apie tai savo sunų pranešęs.

(Politiškas Skelbimas)

SKELBIMAS — POLITIŠKAS — SKELBIMAS

REPUBLICAN CANDIDATE for Governor's Council

MATTHEW P. WHITTALL X

Republikonų Kandidatas į Gubernatoriaus Tarybą

ŽMOGUS SUBRENDĘS PRAMONINIUOSE SPRENDIMUOSE

SEPTINTO TARYBINIO DISTRIKTO REPUBLIKONŲ PILIEČIŲ KOMITETAS. Komiteto tikslas yra remti 1932 metų Republikonų Tautos Platformą ir sekančius kandidatus:

Frederic W. Cook į Valstijos Sekretorius, Juozas E. Warner į Valstijos Gynėjus, Mathew P. Whittall į Gubernatoriaus Tarybą, 7-to Tarybinio Distrikto ir už visus Republikonų Kandidatus bus balsuojama lapkričio mėnesy laike rinkimų.

WILFRED E. JOHNSON, Treas.
101 Richmond Avenue
Worcester, Mass.

POLITIŠKAS — SKELBIMAS — POLITIŠKAS — SKELBIMAS

Bosų Valdymas— (Prieš)

SCHUSTER'I

ir Žmonių Norus

Šio Septinto Kanclerinio Distrikto balsuotojai gali patys išsirinkt savo kandidatus užimt viešas vietas be jokių įsakymų nuo bosų. Pasakykite savo nepatenkinimą balsuodami už SCHUSTER'Į, antradienį, rugsėjo (September) 20-tą dieną.

DABAR YRA LAIKAS ŽMONĖMS IŠ WORCESTERIO IR WORCESTERIO APSKRITIES

Per pasirinkimą įrodytą per savo balsus, laikyti SCHUSTER'Į visuomenės tarnystėje ir pramonės valdžios ratus besisukančius. Palaikykite suderinimą Republikonų partijoj. Atsiminkite!

GALITE VISUOMET PRIEIT PRIE

SCHUSTER

"Laikykite Jį Tarnystėje"

Duokite Jam Savo Balsą ir Paramą Republikonų Paskyrimuose, Antradienį, Rugsėjo (Sept.) 20-tą dieną

Schuster'is Į Gubernatoriaus Kanclerius — 7-to Distrikto

Charles H. Sibley, 915 Pleasant gatvės, Worcester, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJ

New York, N. Y.

Kaip jau buvo laikraščiuose pranešta, kad didžiojo New Yorko ir apielinkės lietuviai subruzdo darban įrengti dvi aviacijos dienas, iš ko susidarys pelnas paramai lakunų skridimui Lietuvon ateinančią vasarą. Tačiau dabar musų rengiamasai planas šiek tiek atsimainė delisi tam tikrų svarbių priežaščių — trumpumo laiko prisirengimui ir atsitikimo nelaimės North Beach, negalima buvo New Yorke suspėti sudaryti sutarčių su kitomis orlaivių stotimis ir buvome priversti, pakeisti savo planus prisitaikant prie tų aplinkybių, kurios mums galimos.

Newark Rugsėjo 24 d. įvyksta pilniausiai tas pats planas, kokio siekėme, t.y. kap. Darius ir lak. Girėnas pildys skraidymo ore programą, miesto begaliniai erdvingoje oro stotyje; vietos yra keliolikai tukstančių minei, yra kur pasistatyti automobiliams vieta, susirinkusi publika bus vežiojama ore, taip kaip jau buvo pirmiau skelbta, be jokių kitų permainų ir priedų.

New Yorke Rugsėjo 25d. rengiama bendras visų lietuvių milžiniškas Lietuvių aviacijos dienos paminėjimas, Klaščiaus parke. Programą bus turininga ir įvairi. Brooklyno penki chorai susijungę į vieną, dainuos musų dainas ir atskyrai pasirodys kiekvienas. Bus didelė orkestra ir jaunimas galės iki sočiai pasilinksmyti, pasišokti. Bus prakalbos, tam tinkamai pritaikytos šiam reikalui. Kap. Darius skraidys viršuje parko tam tyčia paskirtoje valandoje ir jei aplinkybės daleis, tai arti parko nusileis su savo orlaiviu ir kiekvienas turės progos susipažyti ypatiškai su šiuo drąsuoliu. Jei aplinkybės nedaleistų nutupti, tai p. Darius bus ypatiškai šiame pokilyje. Paskraidęs apie parką skris tenai kur bus tam tinkama vieta parinkta nusileidimui, o paskui pribus į pokilį.

Apart to, rengėjai susirašinėja su pasauliniu Čampijonu J. Šarkiu, pakvietė jį imt dalyvumą, šiose dienose kaip Newarke, taip ir New Yorke.

Šis milžiniškas darbas yra varomas abiejų šių valstijų. Todel Broklyno, New Yorko ir apielinkių lietuviams pranešame, kad keliautumėte į Newarką pamatyti kaip musų lakunai pildys programą ir kurie tapsite Lietuvon skridimo remėjais—nariais, tenai bus jums proga paskraidyti ore, nes kaip jau aukščiau minėjau, New Yorke skraidymo ore publikai pakirto kelią nenumatytos anksčiau kliutys. Newarko ir apielinkių miestų lietuviai turės progos atsilankyti į Brooklyną ir pamatyti tą, ko dar ligi šiol nėra matę.

Bilietus, kurie duoda teisės skristi oran ir ženklelius galima gauti pas visus komiteto narius ir redakcijose galima pasiklausti informacijų. New Yorke "Tėvynės" redakcijoje, Brooklyno "Vienybės".

A. B. Strimaitis

Į LIETUVĄ
per BREMENĄ
Greičiausiais Jurų Laivais
BREMEN
EUROPA
Puikus
Geležinkeliu Susisiekimas Iš Bremerhaven į Lietuvą
Kreipkitės:
252 Boylston St. Boston, Mass.
NORTH GERMAN
LLOYD

Philadelphia, Pa.

Rugsėjo 11-tą dieną, 1932 metų. Atsikėlus anksti, pirmiausia pažiurėjau per langus kaip išrodo gamtos išvaizda. Ten toly rytuose pastebėjau kylant tarytum aukso milžinišką rytulį, tai tekančią saulę. Dangaus firmamentas neapsakomai skaidrus, permatomas fiziškai akiai rodos butų bilijardus mylių... Paviršum žemės, labiaus slėniuose, buvo matoma kaip ir dumų klodai, tai ankstyvo rudens maloni šarma. Pastovių ir mirkčiojančių dangaus karalystėj žvaigždžių regėsis buvo jau dingęs, saulei užtekėjus. Tai buvo stebuklingai graži diena. Ta gamtos grožė neapsakomai patarnavo VILNIAUS VADAVIMO REIKALAMS SURENGTAM PIKNIKUI, "Vytauto Parke".

Kaipo raštininkui VV. Jungtinio vietos draugijų komiteto, man reikalas buvo buti laiku ant vietos, surengto pikniko darže. Pasiėmęs drauge šeimyną, apleidau namus ir kaip 10 val. ryte, pribuvom parkan. Atvažiavus radau visus darbininkus prie savo vietų, kurie gatavi laukė atvažiavusiem duoti patarnavimus. Pirmiausiai sutikau leitenantą S. Girėną, iš kurio sužinojau, kad jis su kapt. S. Darium pribuvo oroplanu iš vakaro, ir kad jie gatavi pradėti pavežiojimą oru programą. Jau 11 val. ryto. Pradeda pributi automobiliai, išpradžių retai, bet toliaus vis daugiau ir daugiau. Kapitonas Darius su leitenantu Girėnu vyksta aerodroman, kur silsėjosi per naktį "1933 New York-Kaunas" jujų oro "žirgas". Žmonių parke dauginas, pribuva automobiliais, busais, trokais, kaip kad gali. Jau 12-tą valandą. Atskrido ir musų lakunai. Pribuvę piknikan vyrai, moteris, vaikai, apspito skrajunus iš visų pusių. Komisija priima garbingus musų svečius orkestrai grojant priėmimo maršą, Lietuva Tėvynė Musų ir kitas. Pasveikinimo prakalbą sako p. J. V. Grinius ir kiti. Po to prasideda oru pavežiojimo "raidai". Iš pradžių susirinkusieji kaip ir bijojo, bet "drąsuoliams" padarius pradžią, pasilikusiems ant žemės pamačius kaip saugiai kapitonas Darius juos parvežė ir išleido gyvus iš kabinėto, paskui baimė visų dingo ir tik grudosi viens per kitą pirmiaus sėdynę gauti. Ir stebėtina regėti kiek pas mus žmonės-senus ir suaugusius, vyrus, moteris ir vaikus, vyriškumo ir drąsos pilna buvo. Ypač maži vaikai tėvams neduodavo ramumo, verkė, kodėl jiem, neduoda grait ir pirmą "raido", už kitus.

Jau 2:30 po pietų "Vytauto Parkas" nujuodavo automobiliais, busais, trokais, motorcikliais. Aibės žmonių, ir vis dar važiuoja daugiaus. Skrajojimo oru pertrauka. Prasideda kalbų programas. Ant pagamintos estrados susirenka svečiai. Pirmininkas programo p. J. V. Grinius padaro įžanginę kalbą, po to perstato publikai lakunus. Kalba adv. N. Rastenis iš Baltimorės, tautinės parapijos klebonas, kun. Valatka, iš Scranton, Pa., adv. Vasiliauskas, angliškai, iš Chicago, Ill., vietos adv. N. H. Šlikas, Dr. G. J. Klimas, SLA. pirm. Gegužis iš Mahanoy City, Pa.; P-ne Šliupiutė-Jankauskienė (D-ro Jono Šliupo duktė) iš Newark, N. J., "Vienybės" redaktorius p. J. Valaitis, ir ant galo vietos tautinės lietuvių parapijos kun. vyskupas K. H. Žukauskas. Visų kalbos buvo rimtos tikslios tos dienos okazijai, tai yra, **Vilniaus Vadavimo ir Rėmimas Pirmo Lietuvių Skridimo per Atlantiką—New York—Kaunas ir atgal, 1933 metų Reikalams.**

Pasibaigus kalbų programui, nuimta, mylinčių atvaizduoti savę nepaprastam pokily, didelis paveikslas. Po to prasideda iš naujo oru važinėjimas. Dabar dar daugiaus mėgėjų, nes publikos privažiavo jau koki 5,000! Prieigos prie valgių ir gėrimų negalima dasigauti. Stalai ir staleliai po žaliuojančiais medžiais apkrauti valgiais ir kitais skanumais, tartum jokios bedarbės ir depresijos šaly visai nebutų. Šokių salė kimšte prikimšta jaunuoliais, kurie šoko kiek sveikata daleido. Kapitonas Darius kas 5 min. pakyla su keleiviais oran, viršui piknikiečių, padaro milžinišką figurą (aštuonių (8) pavidale), ir vėl nusileidžia naujus paimti. Ir taip beatsilsio skraidė iki 7:30 vakaro. Tamsai pradėjus darytis, daugumai neteko oru paskraidyti, ir kapitonas Darius nuskrido orodramo stotin. Džiaugsmo ir upo pilni, publika pradėjo važiuoti namon. VV. reikalams piknikas pasisekė visais atžvilgiais — šimtas procentų su pliusu (kaip rengimo komisija tikėjos). Iš to laimės lakunai ir Vilniaus Vadavimo reikalai. Biznio atskaitos ir padėkavonės tilps taip greit, kaip komisija padarys galutinai atskaitas. Iki tol valio! philadelphiečiai lietuviai.

Z. Jankauskas,
VV. Komiteto Raštininkas

Cleveland, Ohio

SMULKIOS ŽINUTĖS

Lietuvių radio valandos prasidės musų mieste, ačiu K. S. Karpavičiaus pasidarbavimui. Už jo gerus darbus, lietuviai niekuomet jo neužmirš. Sekmadienį, spalių 2-trą dieną, šio miesto lietuviai ir tie, kurie klausysis, išgirs pirmą kartą Clevelando lietuvių radio valandą, iš stoties W. J. A. Y. Programa prasidės lygiai 9-tą valandą lygiai. Iš stoties galėsite girdėt Daytone, Detroite, Pittsburghe, Kanadoje ir kituose miestuose.

P.P. Muliolio nuosavybės agentura ir apdraudos įstaiga yra pastovi. Nors sunkus laikai, bet namus parduoda vienas po kitam.

Lietuvių bankas pradeda savo biznį stiprinti. Gal praeis tie niekam nemalonus laikai.

Muštynės tarpe policijos ir komunistų tankiai pasikartoja. Tie musų komunistai, sako, kad čia negerai, bet ir į savo "rojų" važiuot nenori.

Apie alų visi kalba, bet alučio nesimato. Politikieriai žada, kad panaikins prohibiciją kol eina agitacija prieš rinkimus. Vėliau jie pamirš viską ką prižadėjo.

Dauguma kalba, kad nėra pinigų, bet neseniai viena moterėlė pirkdama namą P. P. Muliolio ofise parodė daug pinigų ištraukus iš kojinės.

Lietuvių Lakunų Diena irgi rengiama su visu uolumu musų mieste. Veikėjai sujudo visu smarkumu.

Nemunas

AUKOS NEW YORKO GENGSTERIŲ KULKŲ

Frieda Falis, trijų metų, kurios viduriai buvo sužeisti, žiuri į savo sesers ranką. Rožė jau vienuolykos metų. Juodvi buvo peršautos gengsterių kulkomis, kurios buvo taikytos gengsterių priešams. Juodvi žaidė prie savo namų Brooklyne, kada įvyko šaudymas.

Lietuvio Istorija Grįžusio iš Sovietų Rusijos

Iš pasiklbėjimo Benio Zavarsko su Y. B., grįžusio iš Sovietų Rusijos Lietuvon. Benis Zavarskas ką tik grįžo iš Lietuvos Worcesterin.

Sako, išgyvenau Rusijoje daugiau kaip dvidešimti m. Nenorių čia kalbėti, kaip aš gyvenau prieš karą, kaip gyvnau prieš revoliuciją. Šį kartą tenoriu išreikšti tuos įspudžius, kaip aš jaučiausi į Lietuvą sugrįžęs.

Kai sugrįžau į Lietuvą, tai pasijutau tarsi iš miego pabudęs, tarsi iš ugnies nasrų išbėgęs, tarsi pasislėpęs, nuo šautuvų kulipkų lietaus. Lietuvoje gal nė vienas žmogus nemano busiąs nušautas, busiąs užmuštas. Visi galvoja sulauksią žilos senatvės, sulauksią r a m i o s mirties. Netaip dabar yra Rusijoje. Kas Rusijoje dabar gyvena ir neturi vilties iš ten kur nors pasprukt, jau apie savo senatvę pradeda negalvoti. Kas kartą vis didesnis ir didesnis žmonių skaičius pradeda įsitikinti, kad savo mirtimi neteks mirti. Kai Rusijoje gyvendami kalbėdavome apie sova mirtį, tokius klausimus statydavome: ar lengviau yra buti nušautam į galvą ar į širdį? Ar lengviau yra badu numirti, ar vandeny nuskęsti?

Ir paprasti darbininkai, ir valdininkai ir didžiasi Rusijos valdovai šiandien taip galvoja. Mirtis kaip baisiausia šmėkla su savo dalge visų tarpe maišosi ir visus baugina. Visi bijo naktį, visi bijo dieną. Nė vienas kitu pasitikėti negali. Dažnai atsitinka, kad tėvai buva sunų žudikai, sunus—tėvų žudikais. Draugai n u ž u d o draugus, vyrai savo žmonas ir žmonos vyrus. Tad kur tik kas eina, kur tik ką veikia visur bijo. Niekas nežino, iš kur atlėks kulipka ir pramuš galvos smagenis, iš kur ateis žmogus su valdžios žodžiais lupose ir netikėtai ištraukes aštrų peilį iš po skverno sukiš tau jį į širdį.

Oi, baisus gyvenimas! Nežmogiškas gyvenimas! Išrodo, tarsi žmogus dieną ir naktį butum pririštas prie stulpo, o prieš tave stovėtų visa kuopa kareivių su šautuvais. Išrodo, tarsi niekur nebutų pagalbos ir viena juoda žemelė tegalėtų žmogų nuo visko pridengti.

Nėra malonumo Rusijoje gyventi. Jei kas tik šia diena mano pasitenkinti, o rytoj yra pasirengęs mirti — tam gal ten ir butų gera. Bet žmogui, manančiam savo mirtimi mirti — gyvenomas nepakenčiamas.

Kai parvykau į Lietuvą, ilgai negalėjau suprasti gyvenąs laisvoje šalyje. Man vis rodėsi, kad kas nors mane seka, kas nors išduos ir busiu sušaudytas. Tik po ilgesnio laiko, kai pamačiau, kad čia žmonės laisvai gyvena, vienas kitu pasitiki, pradėjau jaustis ir aš laisvas. Pradėjau jaustis, kad niekas manęs nepersekioja, kad niekas netyko mano gyvybės.

Net ašaros man iš akių pradėjo riedėti, kai pamačiau, kad Lietuvoje visi žmonės iki soties gali pavalgyti juodos duonelės. Rusijoje mes to jau seniai neturėjome... Apie tokius dalykus kaip kad iki sočiai pavalgyti mėsos, sviesto, Rusijos varguoliai seniai jau nebagalvoja.

Buvau manęs, kad išskyrus Rusiją, pasauly niekas jos pavyzdžiu neseka. Tačiau kaip teko nusistebėt, kad ir Lietuvoj, kurią palyginus su Rusija galima tikru rojum laikyt, randasi žmonių, kuriems norėtusi jos pavyzdžiu sekti.

Nuo Red. — Gaila tik, kad autorius nepriduoda tų faktų, kurie paliudytų už ką tie peliai ir tos kulipkos ir ta mirtis taip pigiai siuloma? Jeigu jau žmogus baudžiamas, tai turi žinot už ką ir kodel? O čia, tos istorijos autorius kaip tik nepasako.

GERBUVIO PAMATAS, TAI ALGOS, SAKO SCHUSTER'IS

Winfield A. Schuster, iš East Douglas, Gubernatoriaus Tarybos narys, kaip tiktai po Darbo Dienos švenčių, pradėjo savo programą susidedančią iš prakalbų, nes pasiryžęs buti paskirtas nuo republikonų partijos į Gubernatoriaus nuo septinto distrikto. Jisai jau pasakė prakalbas veik visuose miestuose ir kaimuose Worcesterio apskrity ir keleta miestų Hampden apskrity.

Patsai Schuster, arba kalbėtojai nuo jo Worcesterio centro ima dalyvumą daugelyje republikonų sueigose Worcestery ir kituose miestuose ir kaimuose šiame distrikte, laike paskutinių dviejų savaičių prieš paskyrimo dieną, rugsėjo 20-tą, antradienį.

Šeštadienį, rugsėjo 10-tą dieną, Winfield Schuster kalbėjo laike Worcesterio Republikonų Partijos išvažiavime, Edgemere, prie Quinsigamond ežero. Šis išvažiavimas, kaip ri praeituose metuose teip ir šįmet sutraukia dideles republikonų m i n i a s. Schuster savo kalboje, pasakė kaip jis galėjo sutvarkyti savo tris dirbtuves, kurios yra vienos iš didžiausių vilnoninių audinyčių šioje šalies daly, kad per visą laiką dirbo 24 valandas į dieną, gi 1,000 darbininkų, kurie ten dirba yra linskmi ir patenkinti.

Kurie gyvena ten East Douglas ir dirba Schuster dirbtuvėse sako, kad Schuster moka didžiausias algas, kiek darbininkai gali gauti prie audimo. Ten jo darbininkai, kada nedrba, nemoka ne už savo butą. Jeigu šios audinyčios darbininkas arba jo šeimynos narys apserga, arba susižeidžia, tai gauna gydytojo priežiurą už dyką. Schusterio drauagi yra tie, kurie dirba audinyčioje. Darbininkai jaučiasi, kad jie yra kaip viena didelė šeimyna. Schuster šeimyna yra žinoma kaipo viena iš demokratiškiausių šeimynų. Šioji šeimyna jau keletą šimtų metų gyvuoja Naujoje Anglijoje ir nuo pat pradžių jos sunųs prisidėjo prie šios šalies valdžios vairo.

Kada sutinki su žmogumi, kuris atlieka penkis ar šešis atsakomingus darbus su tokiomis pačiomis geromis pasekmėmis kaip abelnai vienam žmogui pasiseka viename darbe, žinoma tik galima suteikt tokiam kiek nors pagarbos už jo gabumus ir apsukrumą pramonėje, kad dirbtuvės mašinerijos ratai sukasi pilną laiką šiuose sunkiuose laikuose. Toks žmogus yra Schuster. Jis užima sekančias vietas: iždininkas ir generalis vedėjas Schuster Woolen kompanijos, East Dauglas; Hayward Woolen kompanijos iždininkas; iždininkas ir generalis vedėjas, Millbury Woolen kompanijos, Millbury, Mass.; iždininkas H. T. Hayward kompanijos, Franklin; iždininkas ir generalis vedėjas Douglas Sales kompanijos, New Yorke. Apart to jisai yra pirmininuk East Douglas "Board of Selectmen". Penkių vyrų darbai ir visi labai svarbus.. Penki tukstančiai vyrų, moterų ir vaikų remiasi ant pasekmingo atlikimo jo darbo. Tukstantis iš jų dirba Schusterio įvairiose pramonėse, gi kiti tai jų šeimynos. Be abėjonės jis yra užimtas.

Schusterio šeimynos budas yra but darbščiam. Schuster išmoko kaip but darbščiam dirbdamas pačioj audinyčioje, o paskui raštinėje, savo tėvo dirbtuvėje. Jo tėvas, Walter A. Schuster, dabar miręs, buvo žmogus, kuris buvo visų gerbiamas, pasekmingas pramonininkas, geras pilietis ir geras draugas darbininkų armijai, kurie gavo ir dabar gauna algas už darbą jo dirbtuvėse. Schusterio sunus dabar tęsia savo tėvo paliktą darbą toliau.

Ar yra kitas darbdavys kandidatas, kurs galėjo palaikyt algas tas pačias kaip ir gerbuvio laikuose? Ar randasi kitas darbdavys, kuris sumažino savo algą $5,000, kad galėtų išlaikyti tą patį darbininkų skaičių.

Schusterio dirbtuvių darbininkai, kurių yra ir didelis lietuvių skaičius, kada jie prisimena apie savo darbdavio skaitlingas geras ypatybes visuomet teip pasako: "Galima visuomet prieiti prie Schuster". Tas tiesa. Schuster visuomet prisirengęs paimt tokią problemą, kuri pasitaiko ir kuria jo darbininkai įdomauja. Tas parodo jo gerą širdį ir susipratimą. Darbininkų atjautimas ir santaika yra darbdavio didžiausias turtas. (Skelbimas)

Iš Juozo Naruševičiaus Raštų

NUBAUSTAS GODUMAS

Neapolyj numirė turtingas miestietis, kuris visą savo turtą, turintį vertės 50,000 lyrų, užrašė kapucinų vienuolynui su ta sąlyga, kad iš išvardintos sumos turėsią duoti jo sunui tai, kas jiems patiksią. Likusius pinigus turėjo paversti labdaringiems darbams. Kupucinai jautėsi labai gerai pasielgę, duodant vieninteliam nabašninko sunui 8 tukstančius, likusią sumą, tai yra 42,000 sau pasilaikė.

Toji istorija pripuolančiai pasiekė ausis vice-karaliaus, didžiojo kunigaikščio Ossuno. Šis, peržiurėjęs bylą, peržiurėjo ir testamentą ir su italo smarkumu, šiuo budu apskaitė:

— Ne 8,000, bet 42,000 lyrų priklauso sunui, nes kapucinai, sulig testatoriaus, turi išmokėti jam tai, kas jiems patinka. Kadangi jiems patinka 42,000, tai šią sumą sunus privalo atsiimti.

Taip ir įvyko.

POLITIŠKAS — SKELBIMAS

BALSUOK UŽ
CLIFTON E. WATSON
— į —
SENATORIUS
REPUBLIKONAS
ANTRO DISTRIKTO
Jis darys viską ką galima, kad numažint taksas ir išlaidas valdžios užlaikymui.

DARBININKŲ DIENA IR AMERIKOS DARBININKŲ VADŲ "SPYČIAI"

Kas metą Amerikoj minima darbininkų diena (Labor Day), tai yra šventė, kurioje Amerikos darbininkai rengia parodas ir jų vadai pasako kalbas, peržvelgia darbininkų gyvenimą ir palygina jį su kitų šalių darbininkų progresu. Šį metą Amer. Darbo Federacijos Prezidentas William Green pasakė gana ilgą ir "įdomią" kalbą, kurią spauda ištisai paskelbė. Prezid. Green savo kalboje nusiskundė Amerikos darbininkų sunkia ekonomine bukle, kuri paeina iš dabartinio ekonomiško krizio. Jie pakos darbininkai rengia parodas reiškė, kad Amerikos darbininkai neteko ekonomiško savistovaus gyvenimo, kad virš 11 milijonų yra bedarbių ir didžiuma jų kenčia badą. Taipgi jis pasakė, kad apie kitą tiek darbininkų yra dirbančių tik pusę laiko ir jų gyvenimas ekonomišku atžvilgiu nepavydėtinas.

Už tokias ekonomiškas sąlygas p. Green kaltina Amerikos kapitalistus, taipgi jis kaltina krašto vyriausybę, kuri nesirupina Amerikos darbininkų likimu, žodžiu, p. Green smerkia dabartinę valdžia ir valdomąją klasę primeta jai visus Amerikos darbininkų vargus, smerkia kapitalistinę klasę už juos nesvietišką godumą ir eksplotavimą darbininkų. Bet toki pareiškimai p. Green mus nestebina, nes tai jo pareiga tokiu riksmu prisiminti Amerikos darbininkų tragingą gyvenimą. Jis gauna už savo "spyčius" ir vadovybę iš Amer. Darbo Federacijos apie $25,000 metinės algos, už tokią sumą pinigų bile oratorius, pavizdin, musų garsusis Bagočius pasakytų tuziną "spyčių", nesigėdintų pakedenti kapitalistų klasę.

VADAI IR JŲ VADOVYBĖ

Amerikos darbininkų vadai ir jų vadovybė yra toli gražu ne tokia kaip Anglijos vadų, arba Skandinavijos darbininkų vadų. Iš šalies žiurint, girdint, arba, skaitant p. Green kalbą darbininkų reikalais, jis atrodo tikruoju "herojum," karingu darbininkų vadu, gatavas by ką paaukauti ant darbininkų aukuro. Tačiau tikrenybėje kitaip yra. Pažvelgus į p. Green darbų rekordą ir jo veikimą darbininkų judėjime, matome, visai kitokį atspindį.

Neperdėsiu pasakęs, kad Amerikos darbininkų vadai, ypatingai iš A. D. Feder., yra savo rušies karjieristai ir oportunistai. Jų veikimas ir pastangos darbininkų vadovavime yra tik žodžiuose; programas jų siauras ir nepraktiškas, jokios naudos darbininkams nežada ir del to Amerikos darbininkai unijų ir profesinių sąjungų yra toli atsilikę nuo kitų pažangių kraštų darbininkų savo ekonomišku gyvenimu ir organizacijine santvarka bei veikimu. Amerikos darbininkų sąvoka apie savo klasės interesus ir ekonominę filozofiją yra ligi Chinijos darbininkų sąvokai.

Anglijoj, kur darbininkų vadai yra nuoširdesni ir mažiau karjieristai ir oportunistai, kuriems darbininkų reikalai stovi arčiau prie širdies negu p. Green ir p. Woll ir kitiems aukštiems Amer. Darbo Federacijos šulams, yra jau šį-tą atsiekę Anglijos darbininkai jau turi nedarbo apdraudos (unemployment insurance) ir senatvės amžiaus pašalpa (old age pensions), tuos įstatymus pravedė anglai darbininkai po vadovybe MacDonald, Anderson, Thomas ir kitų, kurie yra atsiekę dalinai savo tikslą, sulaukę sociališkų ir ekonominių reformų. Skandinavijos valstybėse taip pat darbininkai yra daugiau iškovoję sau, bet Amerikos darbininkai tebegyvena primityviškoj vergijoj darbdavių. Nei nedarbo apdraudos, nei senatvės amžiaus pašalpų įstatymų neturi ir negreitai jų sulauks.

Esu narys Profesinės Telegrafistų sąjungos per pastarus 8 metus, seku akyvai Amerikos Profesinių Sąjungų veikimą, jų vadų taktiką ir pastangas. Taipgi esme susipažines su unijistų veikimu ir jų vadais, ne vieną aukštą A. D. F. valdininką esmu susitikęs ir pažinstu ne tik iš veido, bet ir iš veikimo, tad galiu drąsiai pasakyt, kad toks p. Green ir jo pagelbininkas Woll ir kiti žymųs A. D. F. oligarkistai yra darbininkų vadais tik del to, kad jie iš unijų ir Prof. S-gų narių gauna riebias algas ir susidaro sau neblogą karjierą. Jiems darbininkų reikalai yra tiek svarbus kaip man pernykštės žiemos sniegas.

ŠTAI FAKTAI

Vienas iš žymiausių Amerikos darbininkų vadų buvo V. Debsas (socialistas), tai buvo atkaklus ir nuoširdus vadas ir visais savo gyvenimo metais jis už darbininkų teises atkakliai kovojo, ne kartą pateko į kalėjimą, keletą metų jis kalėjime buvo laikomas bet jo dvasia ir pasauliažiura, jo idealizmas nebuvo pakeistas nei į dešinę nei į kairę, jis tebežengė tiesiu keliu ir vedė darbininkus į progresą į pasiliuosavimą iš alginės vergijos. Debsas Amerikos darbininkų istorijoj stovi pirmoje eilėje, jis atliko didelį organizacijinį darbą, daug iškovojo unijistams teisių.

Vėlesnių laiku A. D. F. Prezidentas Samuel Gompers, nors buvo konsirvatyviškas, bet taktingai organizacijinį darbininkų veikimą vedė Amerikoje, jis nešukavo taip kaip p. Green dabar šukauja, važinėja į Karo Akademijas sakyti "spyčius" kadetams ir ragina Ameriką ginkluotis, statyti kariškus laivus, armiją organizuoti. Ne, Gompersas nors nebuvo toks kaip V. Debsas, bet jis atliko daug rimtų darbų ir išrupino iš valdžios ir darbdavių lengvesnias darbininkams sąlygas. Tiesa, Pasaulinio karo laiku ir po karui, p. Gompers sudešinėjo, tapi konsirvatyviškas, jo liberalizmas išgaravo ir rasa saulei pakilus, bet tam buvo sąlygos, priežastys; atėjo toki nauji vadai į A. D. F. kaip p. Green, Woll ir Gegužis, jie savo nusistatymu linkui įvairių problemų Amerikos Unijų ir Prof. S-gų darbininkų reikalų, pakreipė p. Gomperso nusistatymą į dešinę, kapituliavo darbdaviams.

DARBININKŲ ORGANIZACIJOS IR BANKAI BANKRUTINA

Gomperso palasas linkui konsolidavimo darbininkų buvo gana rimtai nustatytas ir liberališku keliu vedamas. Organizacijos (unijos ir Prof. S-gos) augo narių skaičium, konsolidavimas darbininkų pajiegų ėjo plačiu frontu. Buvo organizuojami darbininkų unijų ir prof. sąjungų bankai, šiose finansiškose organizacijose buvo nugarkaulis darbininkų judėjimo, pajiega jų demonstruojamos galios. Bet Gompersui mirus, jo vietą užėmus p. William Green, jo padėjėjo vietą užėmė p. Woll, staiga Amerikos darbininkų judėjimas atsidurė stagnacijoj ir pasiekė absoliutišką apatiją; organizacijos kas metą silpnėja, jų įsteigti bankai vienas po kito pradėjo bankrutinti, nes jų vedėjai, oportunistai ir spekuliantai siekdami savo asmeniškų interesų patenkinimo, privedė bankus prie likvidacijos, kitus pardavė kapitalistams. Keli metai atgal, Amerikos darbininkų Unijos ir Prof. Sąjungos turėjo 25 bankas, rodos apie 12 bankų buvo geležinkelių Locomotive Engineers Unijos įsteigtų.

JIS PALAIDOJO GARFIELD'Ą

Charles Benedict, New Yorko miesto seniausias graborius, kuris gerai atsimena tą dieną, 1881 metuose, kada jis palaidojo prezidentą Garfield'ą. Jis stovi prieš savo gimtuvių dienos pyragą su 94 žvakėmis.

Kiek dabar yra darbininkų bankų? Del ko darbininkų bankai ne galėjo gyvuoti? Į šiuos klausimus lengva atsakyt. Bankai buvo likviduoti del to, kad juose vietomis negalėjo pasidalinti darbininkų vadai, kad jie valdydami tas bankas pridarė korupcijos ir pagaliau privedė prie bankruto, arba, pervedė į privatiškas rankas. Tai progresas šiandieninių Amerikos darbininkų vadų darbų. Iki šiol turbut tik vienas žymus ir tai vėliausia įsteigtas (1924 m.) Telegrafistų bankas yra gerame stovy ir auga, kiti visi palikę bankai (ant vienos rankos pirštų suskaitomi) neprogresuoja, už metų kitų pateks į privatiškas rankas, patys dabartiniai darbininkų vadai perims juos, taps kolegomis Wall streeto bankierių.

NESANTAIKA VADŲ TARPE

Senai jau eina trynimasis tarpe A. D. Federacijos centro vadų, jie kovoja ne del vadovybės taktikos ar kitų reikalų liečiančių darbininkų judėjimą ir jų ekonomiškus reikalus, bet jie kovoja už vietas, už savo asmeniškus interesus, bando vieni kitus iškrapštyt iš šiltų vietelių ir nepaslaptis, kad del tokių kovų yra klikos susiorganizavę, kiekvienoje konvencijoje pirm negu delegatai suvažiuoja, tai šie vadai susirenka ir išsibarę, pasidalina vietomis, tada ateina posėdžiauti su delegatais ir "steam-rollerį" pavartoję tampa vėl išrinkti kitam terminui.

Amerikos unijose ir profesinėse sąjungose yra tokia pat kova ir tiek pat visokių skandalų kaip musų Susiv. Liet. Amerikoje; peštynės vieton fraternalizmo ir rimto organizacijinio darbo. Mus krašto darbininkų mainierių unijose padėtis negeriausia, Lewis kaip Caras viešpatauja, jis turi kliką, kuri jo viešpatavimą remia. Tokia pat padėtis yra ir kitų unijų vadų tarpe. Tiek pat progreso yra ir baltakalnierių darbininkų—Profesinių Sąjungų vadovybėje. Per tai Amerikos darbininkai yra bejiegiai demonstruoti savo politišką galią, gauti jiems valdžios palankumą. arba, išsiderėt šį tą iš darbdavių. Amerikos darbininkų judėjimas palyginus su kitų šalių darbininkų judėjimu yra toli gražu atsilikęs, nes šios šalies darbininkai neturi nuoširdžių ir praktiškų vadų, jiems vadovauja karjieristai ir oportunistai.

DOAK IR GREEN

Garsusis p. William Doak, dabartinis Darbo ministeris buvo unijistų "vadas," toks vadas kaip musų p. Gegužis p. Green ir kiti. Doak už savo praktišką vadovybę darbininkams, už "atsižymėjimą" vadovybėje darbininkams ir kartu darbdaviams, gavo aukštą valdininko vietą; Hooverio administracijoj. Užtai p. Green labai užpyko ant p. Hooverio, kad jis jam tą garbingą Ministerio darbelį nesuteikė. Bet p. Green dar turbut tikisi "nagrados" ir del to jis pacifikuoja darbininkus, veda juos ten, kur jo interesai yra, o ne ten kur darbininkų interesai randasi. Tačiaus p. Green ir visi kiti tos darbininkiškos biurokratų oligarkijos šukauti drįsta, bet darbdaviai gerai žino, kad jie šukauja už aukštas algas, kad tie jų šukavimai nepavojingi darbdaviams, todel kapitalistų spauda nesidrovi p. Green ir p. Woll "ugninuis" pamokslus spausdinti ištisai ir parodyti darbininkams, kad spauda teigiamai atsineša linkui jų vadų. Tokis yra paveikslas šitos hipokritiškos darbininkų vadovybės Amerikoje.

Woll ir Green tankiai atakuoja Rusijos ir Italijos autokratiškas diktaturas, jie nupiešia puodžiausią paveikslą darbininkų gyvenimo tose šalyse. Tačiaus visas pasaulis žino, kad Italijoje ir Rusijoj diktaturos šimtą kartų daugiau gero padarė darbininkams negu p. Green ir p. Woll "demokratiškoj" Amerikoj! Italijoj Mussolinis diktaturos budu pravedė sociališkas ekonomines reformas, kuriomis traktuoja darbininkų interesus, teikia nedarbo apsaugą ir senatvės amžiaus pašalpas; Rusijoj darbininkai gauna ne tik nedarbo apsaugą ir senatvės amžiaus pašalpas, bet gauna apmokamas vakacijas ir darbdaviai juos nepavaro be 60 dienų jiems pranešimo, idant susirastų kitą darbą, užmoka už tą laiką, t.y., darbininkas gauna minimalę algą už 30 dienų iki jis suranda naują darbą. Prie to yra biurai, kurie aprupina darbininkus darbais. Amerikoje nieko panašaus nėra ir p. Green ir jo kolegos nei nesirupina tokias reformas pravesti Amerikoje.

Atmenam p. Green kalbas 1930 m. kada darbininkai pulkais buvo atleisti nuo darbo dipresijai pasireiškus. Kongreso nariai tada pradėjo rupintis, kalbėti apie pravedimą įstatymų nedarbo apdraudos, bet p. Green buvo priešingas tam, jis kartu su p. Hooveriu vienu tonu kalbėjo, kad nedarbo apdrauda demoralizuotų darbininkus, kad "Dole" (unemployment Insurance) nepraktiška; Green reikalavo duoti darbininkams darbo, o ne pašalpas. Taip, p. Green gal būt numano, kad kaip bus pravesta sociališkos reformos, nedarbo apdrauda, senatvės amžiaus pašalpa, kada tokius įstatymus valdžia suteiks darbininkams, tada pastarieji nebe turės tikslo priklausyti unijose ir profesinėse sąjungose, tada bus galas ir tai biurokratizmo oligarkijai susispietusiai Amerikos Darbo Feeracijoje ir unijose.

Tenka stebėtis tokiu Amerikos darbininkų vadų atžagareiviškumu. Nenuostabu, kad Amerikos darbininkai kaipo tam tikra klasa iki šiol tebėra vergais valdomosios klasos politiškai ir ekonomiškai. Ačiu tiems jų vadams, jie tikrai prisideda prie palaikymo tokių sąlygų Amerikos darbininkų gyvenime. Aš esu artimuose santykiuose su musų amerikoniškais Profesinių Sąjungų "lyderiais," tankiai tenka su jais pasikalbėti ir net jiems klausimus statyti, bet jų nuomonė, Amerikos darbininkai skirtumo nemato ir neįvertina, nieko nesupranta ir todel vadovai nebeturi reikalo kariauti už darbininkų reikalus.

Solidarumas ir agresingas veikimas yra tik stambaus biznio sąjungose, bankierių asociacijose, industrialistų ir pramonės šakų organizacijose; šios organicijos diktuoja palasą musų krašto valdžiai, kaip šios organizacijos reikalauja palengvinimų bizniui ar tam tikrų įstatymų, tai ir gauna. Pavyzdin, 1929-1930 m. industrialistai pareikalavo aukštesnių muitų, Hooveris jų reikalavimus išpildė, tatai ir Amerikos darbininkai budami organizuoti jei jie turėtų rimtus vadovus, parodytų rimtą akciją, galėtų daug iškovot savo gyvenimo palengvinimui. Bet dabar budami be vadovybės, jie yra bejiegiai ir visų kitų luomų slėgiami. Darbininkus išnaudoja darbdaviai, politiškų organizacijų mekleriai ir jų pačių vadai.

V. M. Čekanauskas

PERSITIKRINK

Trumpa, Greita Kelionė

ĮLIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Iš NEW YORKO į KLAIPĖDĄ Per Gothenburgą

TRUMPAS KELIAS į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

Dideliais, Naujais ir Moderniškais Musų Motorlaiviais

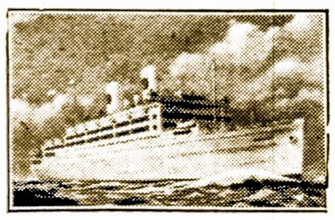

"Baltasis Švedų Laivynas"

Išplaukimai iš New Yorko:

S.S. "DROTTNINGHOLM," " 22
M.L. "GRIPSHOLM," Spalių 4
M.L. "KUNGSHOLM" Spalių 13
S.S. "DROTTNINGHOLM," " 25

Informacijos ir iliustruotas cirkulioris su žemlapiu lietuvių kalboje gaunamas pas musų agentus arba raštinėje:

Swedish American Line
10 State St. Boston, Mass.

PERKAME
Lietuvos
Laisvės
Paskolos
Bonus
Kreipkis
Amerikos Lietuvio
Knygynas
14 Vernon St. Worcester, Mass.

SENAI LAUKIAMA
VALGIŲ GAMINIMO ir NAMŲ PRIŽIUREJIMO
GNYGA JAU GATAVA
Kaina su Prisiuntimu Tik $1.00
ANTRA PADIDINTA LAIDA

Įžangos Žodis

Pirmas dalykas žmogaus gyvenime, tai yra maistas; tik sotus žmogus gali imties prie atsakančio darbo. Žmogaus maistas, taip kaip ir visas gyvenimas daug persimainė. Šiandien musų gyvenimas daug skiriasi nuo gyvenimo senovės gadynių, kada dar pasaulyje nebuvo geležinkelių, garlaivių, išdirbysčių, nei didelių miestų. Senovės žmonės gyvendami medžioklėm buvo papratę maitintis visai kitokiu budu, ne taip kaip kad šiandien; jų maistas susidėjo daugiausia iš šviežių daiktų, jie galėdavo pavalgyti ant ilgesnio laiko, alkį galėjo pakęsti ilgiau negu šios gadynės žmogus.

Musų laikuose žmonės gyvena kitaip: daug įvairių maistų susidėjo, daug įvairiau supranta maistą pagaminti, užlaikyti ir sunaudoti. Maisto gaminimas šiandien yra nepabaigta dalis mokslo, taip kaip ir kiti pirmynžengianti dalykai pasaulyje. Maisto mokslas žmonijoje yra net ir atsilikęs sulyginus su kitais mokslais. Tarpe mus, lietuvių, nemažai yra namų gerai aprupintų su visokiais daiktais, net ir sidabriniais indais gražiai užlaikomais, bet visas trukumas yra, mokslo, valgių gaminimui.

Išleisdami šitą pirmą knygą, mes rupinamės čia sudėti reikalingiausių receptų maisto gaminimui. Šitie visi receptai yra išmėginti ir užtikimi. Tikimės, kad su šita knyga mes padedam pirmą laiptą virimui, kepimui ir abelnai maisto gaminimui. Kviečiame kiekvieną **Lietuvę ir Lietuvaitę** iš jos naudotis ir pakalbinti kitas savo seseris šitą knygą sau išsirašyti. Nuo gero gaminimo maisto, šeimyna yra sveika ir tauta bujoja. Tikimės, kad jus to linkite savo šeimynai ir savo tautai.

Kuomi Žmogaus Gyvastis Palaikoma

Žmogaus gyvastis palaikoma orų, valgomu maistu ir šiluma. Geriausį orą mes gauname tiesiog iš gamtos; šilumą gauname iš maisto, krutėjimo, apdangalo, ir tt. Maistą mes patįs turime sau pasirupinti. Turime dažinoti ką galime valgyti, o ką ne, turime maistą mokėti padaryti, kad jis butų naudingu atbudavojimui musų kuno.

Musų kunas susideda iš aštuoniasdešimts ar daugiau elementų. Palaikymui visų tų elementų musų kune, mes turime vartoti įvairius valgomus daiktus, kad pilnai užganėdinti musų kune dirbančias celes. Kad žmogus ant tiek išsitobulintų, jog žinotų kokių valgių ir po kiek valgyti pilnam užganėdinimui savo kuno, tai ligų nuo neatsakančio maisto visai nebutų. Prie to, butų labai didelis sutaupinimas maisto, delto, kad mes nevalgytume to, ko musų kunas nereikalauja iš ko jis neturi netik jokios naudos, bet dar turi bereikalingai dirbti, kad iš savę prašalinti netinkamą maistą. Nustatymas sau maisto nėra lengvas daiktas paprastam žmogui, todel yra svarbų gabumas maisto gamintojos, kuri gerai moka maistą gaminti, tankiai permainyti ir pritaikyti jį prie metų laiko, prie žmogaus amžiaus ir prie užsiėmimo ir klimato.

Vanduo yra maistas, kurio musų kunas daugiausiai suvartoja, nes pačiam musų kune yra dvi trečdalis vandenio. Visokis maistas, kokį mes valgome turi daug vandenio savyje ir apart to dar, mes geriame vandenį, todel yra svarbu vartoti švarus vanduo.

Minerališkos druskos, kurios turi didelę svarbą kaulų budavojime ir maisto pervirinimui, apščiai gaunama iš pieno, kiaušinių, grudų ir daržovių. Vaikam už vis daugiau tokio maisto reikia, nes tai reikalinga medega kaulų auginimui.

Geležis yra svarbus kuno maistas, reikalingas žmogaus kraujo atbudavijimui, gaunamas jautienoje (beef steak), avižose, kiaušiniuose ir daržovėse.

Proteinas, budavoja žmogaus raumenis ir išdirbtas kuno dalis, gaunamas iš pieno, kiaušinių, žuvies, mėsos, grudų ir riešutų.

Karbohydratas, kaip krakmolas, cukrus, žievelės, gaunama iš daržovių.

Riebumai, vartojami šildymui kuno, gaunami iš mėsos, pieno, kiaušinių, sviesto, aliejų, riešutų, šokolado. Mėsa, koki ji nebutų, nėra viena iš geriausių valgių, jos užtenka kartą ant dienos pilnos porcijos arba tą porciją padalinus, galima per du sykiu valgyti. Tankiai valgant ir daug, sugadina vidurių darbą.

Tiktai Pažvelgkite į Šios Knygos Įtalpą
(RECEPTUS)

Šioje Valgių gaminimo knygoje yra apie 400 įvairių receptų kaip valgius gamint. O kas svarbiausia, tai tas, kad knygą priruošė Amerikos Lietuvaitė baigus aukštus mokslus. Šitoje knygoje visi valgiai suskirstyti grupėmis ir po numeriais. Sriubos prasideda nuo pirmo numerio ir eina iki 25. Mėsos nuo 25 iki 59. Daržovės nuo 61 iki 113. Kiaušinienės nuo 114 iki 127. Pyragai ir pyragaičiai nuo 128 iki 193. Pajai ir Pudingai nuo 195 iki 226. Žuvis nuo 227 iki 235. Duono nuo 236 iki 253. Konservai nuo 254 iki 270. Įvairus Preservai nuo 271 iki 280. Pasekmingas užlaikymas Daržovių ir vaisių nuo 281 iki 301. Įvairumynai nuo 302 iki 320. Gėrymai nuo 322 iki 324. Naminiai dalykai nuo 326 iki 331. Patarimai nuo 332 iki 349. Iš Lietuviškos Virėjos—Priedas — nuo 351 iki 360. Paukščiai nuo 362 numerio iki 400 ir iki 173 puslapio knygos užbaigos.

Norėdami įsigyt šią valgių gaminimo ir namų prižiurėjmo knygą pinigus galit siųst parankiausiu budu — pinigais ar money orderiu vertės vieno dolerio, o mes pasiųsime tą Gaspadininkystės knygą apmokėdami persiuntimo lėšas.

Amerikos Lietuvio Knygynas
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. $1.50
In Foreign Countries..... 2.00
Single copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V... $1.50
Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Atskiri egzemplioriai .... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Viduno Filozofija Apie Moteris ir Tautą

Musų žinomasis rašytojas vydunas savo laiku laikė paskaitą apie tuos klausimus. Čia paduodame kai kurias jo mintis:

Kuo daugiau žmogus stebi, tuo daugiau jis nustemba gyvenimo slėpiningumu. Bet ir pats žmogus yra didis slėpinys. Jam atspėti žmogus yra ilgesio pagaunamas. O Ilgesys kreipiamas į moterą. Ji lyg dangus tiems, kurie diena iš dienos skaidrėja. Bet kiti ieško tik kune gyvenimo. Vėl kiti — jausmingame gyvume. Aukštesnį laipsnį pasiekę ieško dvasioj — sieloj gyvybės. Čia žmogaus pradžia. Čia bekraštės gyvybės juros. Todel Sąmonė gali įgauti daugiau šviesos. Vidus — musų esmės giluma. Čia yra viskas, kas esti. Mes norime gyvybės be saiko, be galo. Bet kuri gyvybė galėtų mane patenkinti? Koks galingas yra ilgesys! Bet ne visi žmonės turi tą ilgesį. Jie ilgisi moteros. O tas ilgesys žmogų neša kaip kokie sparnai per gyvenimą. Kurie auga, tiems sparnai didėja, o kurie nyksta, tų ir sparnai mažėja.

Kurs gyvena šituo ilgesiu, kuris pasilieka vyru ir gyvena savo esmėje, tas yra kaip koks viešpats. Jis gali plačiai ir kitiems skleisti tvirtas dvasios galias. Ilgesio klausimo moteris kitokia. Ji nepažįsta to didžiojo vyro ilgesio. Ji savyje jaučia pilnybę. Todel moterys paprastai tikybiškesnės.

Žmogus neturi paliegti, bet spręsti uždavinį! Jis turi buti viešpačiu, kuris save suvaldo. Juk tam žmogus ir gyvena, kad išomktų save suvaldyti ir teikti bei nešti šviesos ir gyvybės pasauliui. Kylant pykčiui, reikia meilumu atsakyti. O įveikus visas kliutis, žmogus esmėje auga. Nėra kovos tarp vyro ir moters. Juodu nėra vienas antro priešinguma, bet vienas antro papildymas. Moters reikšmė didelė. Iš jos naujoji karta auga. Todel ji surišta su visa tauta. Moteryj apsireiškia visi tautos ir giminės ypatumai. Joje daugiau ryšio su tauta.

Mokslą kurė vyras. Meną — vyras ir moteris. Dorovės srity moteris svarbesnį vaidmenį vaidina. Ji yra ir dorovingesnė. Darnius santykius palaikyti moteris daugiau rupinas. Žinoma ir moteris nusižengia, bet jos nusižengimas daugiausia surištas su lyties santykiavimu. Bet tikras vyras žino, kurį uždavinį jis turi siekti. Vis del to vyras dažniau nusikalsta. Ištvirkaująs ir moterims pasiduodąs vyras yra labai bobiškas vyras. Tuo jis labai sau kenkia, nes ištvirkaujant smagenys tuštėja. Kai savo galias sulaikai, suvaldai, tuomet valia tvirtėja. Diegų Liaukos neaikvojamos liejasi vėl į kraują musų smegenis ir dirksnius atnaujindamos. Kiekvieno pareiga pasistengti buti dievišku žmogum, kuriam auga dvasios sparnai.

Platonas žmogaus giminei gerinti piršo, kad tik sveikai ir gražiai suaugę vyrai ir moterys leistini vedyboms. Bet Platonas bus čia apsirikęs, nes žmogus gyvulys. Jo veislę negalima taip gerinti. Žinoma, kokia moteris, toks ir vaikas. Motina duoda viską vaikui. Kuomet ji skaidrių jausmų, kuomet jos vidus yra dangiškas, tuomet ir jos vaikas — genijus. Moteris pasileidėlė —kevalas. Ji negali duot tautai gerų vaikų.

Pagaliau moteris daug reiškia ir vyrui bei jo darbams. Moteris dažnai juos sukelia. Iš jos pareina skatinimas bei raginimas ir vainikas. Visi didieji pasaulio veikėjai buvo savo darbams kilnių moterų žadinami.— Taip, moters reikšmė tautai lyg gilesnė negu vyro. Ir reikėtų sakyti: kokia moteris, tokia bus tauta. Iš to moterims didi pareiga.

Rupinkimes žiebti dangišką šviesą, o musų iegos augs. Kokios bus moterys, mergaitės, tokie bus ir vyrai. Moteris valdo pasaulį. Vyrai ima iš moters žadinimų, ne iš kuno, bet iš slėpiningos galios. Tad dirbkite moterys, kad vyras butų vyru, o santykiavimas bus sveikinantis. — M. P.

AR TAI NEIŠNAUDOJIMAS LIETUVIŲ?

Per pastaruosius keletą metų Amerikos lietuvius buvo pevergę taip vadinami Bolševikai—Komunistai, kurie milžo tuos vargšus lietuvius kaip tik norėjo ir mokėjo. Nėra paslaptis, kad gabiausius Amerikos lietuvių veikėjus ir veikėjas buvo pasikinkę bolševikai. Veikėjai ir veikėjos dirbo bolševikų poneliams kokiu tai įsitikinimu, kad po to sunkaus darbo juos laukia kokia tai "laisvė" butent Rusijos Komunizmas išgelbės visus Amerikos lietuvius iš "vergijos". Šiandien jau paaiškėjo jų lyderių taktika ir tikslai, todel bus ne pro šalį panagrinėti kokią naudą iš tų visų pastangų Amerikos lietuviai turi:

Pirmoj vietoj reikia pastebėti, kad nėra noro pasmerkti Rusijos liaudies siekiamus tikslus ir nenuilstamą kovą, prie kuriuos juos privedė ne kas kitas kaip caro banditai—kraujageriai, kurie laikė Rusijos liaudį iki toliai, pakoliai ta liaudis jau nebegalėjo ilgiaus iškęsti to skausmo nuo rusų caro žandarų. Vieną gražią dieną Rusijos darbo žmonės su pritariančia jiems inteligentija stojo kovon prieš tą tironišką valdžią ir ją sutriuškino iki pat pamatų. Aišku, kad po vienos kraštutinybės kita kraštutinybė gimė ir nemažai nekaltų žmonių nukentėjo.

Tiesa, rusų bolševikų žiaurumas nors jis buvo išvengiamas, padarė daug skriaudų ir labai neapgalvotų žygių. Tačiaus Rusijos liaudis po visų tų netikslumų vieną gražią dieną gali susilaukti gerų ir gražių vaisių iš savo pastangų. Bet tas visas priklausis nuo pačios Rusijos liaudies ir jos vadų. Todel pasmerkimas viso to kas Rusijoj atsitiko bėgiu keletos metų, butų neikas daugiau kaip užgyrimas buvusios caro budeliškos valdžios, kuri ištikrųjų jau seniai atgyveno savo žiaurų režimą. Prie visų tų aplinkybių mums lietuviams nėra reikalo pasmerkti Rusijos bolševizmą, bet nėra reikalo ir buti jo fanatikais, vergais kaip kad Amerikos kai kurie lietuviai iki šioliai buvo.

Jeigu pasaulis ras, kad komunizmas jam yra tinkamesnis, tai mes lietuviai to nesulaikysime ir musų maža tauta pasauliui nepadiktuos kaip jis turi tvarkytis. Mes tik galime kaip ir kitos mažos tautos mokintis suprasti pasaulio progresą. Jurgis Washingtonas savo laiku buvo vienas, tų kurie išdrįso pasipriešinti visai pasaulio karalijai ir įkurė Amerikos Respubliką bendrai su tais žmonėmis, kurie ėjo su juo kartu ir kovojo. Bet tas visas buvo atliktas bent 99% tų žmonių, kurie gyveno šioj šalyj. Nėra paslaptis, kad Jurgis Washingtonas ir Abraham Linkolno pasiryžimai ir geriausi norai buvo kieno nors smerkiami, nors mes iš jų darbų šiandien skaitome pavyzdžiais savo tolesniam gyvenimui.

Todel aišku, kad tokių atsitikimų gyvenimo istorijoj yra nemažai. Kas vakar buvo smerktina, tas šiandien yra gerbiama. Bet tikrenybėj tik didesnės tautos pravedė ką geresnio gyvenime su savo įdėjos žmonėmis. Taip ir Rusų tauta be abejojimo praves naują kelią pasauliui, ypatingai budama apie penkta dalis pasaulio. Todel nebukime fanatikais nes iš to bus labai maža nauda, nesmerkime kitų tautų pastangas, jeigu ta tauta nori pasiliuosite nuo retežių, kuriais jį buvo surakyta.

Šiandien, kaip matome pas Amerikos lietuvius komunistus jau gana aiškiai pasirodė, kad tuli jų lyderiai prisidengę neva komunizmu, gyveno sunkiai uždirbtais lietuvių centais ir nieko nedavė tų Amerikos lietuvių gyvenimui. Tukstančius dolerių sudėjo Amerikos lietuviai, dirbo per naktis ir dienas ant galo pasirodė, kad komunistų lyderiai nėra geresni už buvusių socialistų lyderius, kurie irgi sugriovė savo partiją tik dėka jų lyderių godumui ir žioplumui. Kaip vienų taip ir antrų visos pastangos nuėjo į privatines rankas, valdo ne tie, kurie sukurė, bet tie, kurie buvo godųs ir mokėjo apdumti akis savo pasekėjams. Tiesa, pas komunistus šiandien dar nėra galutinas atsitikimas, tai yra toks pat kaip pas lietuviškus socialistus Amerikoj. Bet tai yra tik laiko klausimas. Pasaulyj yra tokių žmonių, kurie pasiskubina apsimesti kitų tautų idėjomis del savo bizniško išrokavimo; ypatingai pas lietuvius tokių šarlatanų netruksta.

Amerikos lietuviai yra išnaudojami visokių "svieto gelbėtojų": vieni "gelbsti" lietuvių dušias, kur nors sedėdami, kiti kuria lietuviams "rojų" kai kur Rusijoj. Tas vargšas lietuvis diba, savo centus deda ir neturi laiko net savo šeimos reikalus apprupinti bedirbdamas vis kitiems. Ir kuomet tas biednas lietuvis netenka dolerių, sveikatos, tai jis palieka nereikalingu- ir užmirštu nuo visokių "gelbėtojų". Žodžiu sakant, Amerikos lietuviai nelyginant lig kokia karvutė, kuria melžia patoliai pienas bėga, ir kuomet jau išmelžia, tai karvutei gerai ir ant pusčių, kur kaukoliai auga.

Tik pasižiurėkim kiek lietuvių šandien guli Valstijų prieglaudose ir kas jais rupinasi? Atsakymas — niekas. Taigi, ar nebutų laikas mums Amerikos lietuviams pasirupinti savais reikalais, savo ateičia? Žinoma, nėra reikalo išsižadėti savo idėjos, jeigu yra noro, bet tuo pačiu kartu, nežiurint kokių tu idėjų butum, kaip tik tavo gyvenimas nebus aprupintas kiek geriaus ir sveikata sumažės, niekas tavim nesirupins.

Amerikos lietuviai stodami į Amerikos Lietuvių Liaudies Sąjungą ir į kitas lietuviškas organizacijas dar gali daug ko gražaus atsiekti ne tik sau, bet ir priaugančiai Amerikos lietuvių gentkartei. A.L.L.S. tikslai ne pasaulį išgelbėt, bet apsirupinti tais reikalais, kurie liečia kiekvieną Amerikos lietuvį, be skirtumo įsitikinimų.

Brolau, lietuvi, atsimink, kad niekas tavęs neišgelbės, jeigu tų pats nesistengsi apsirupinti savim, savo šeima. Tavo pareiga, tavo uždavinis yra šiandien pabusti iš miego ir pažinti savo išnaudotojus, kurie tau niekuomet nieko neduos, bet gardžiai pasijuoks, kuomet tu pasiliksi beiegis.

Gerbk pasaulio idėjas, mokykis jas sunaudoti, remk jas, bet neužmiršk ir pats savęs. Asimink, kad tu vienas nieko nepadarysi, anot tos dainos: "Vienas žodis ne kalba, Vienas vyras ne talka, Kaip du stos visados daugel padarys". — Liaudies Tribuna.

—o—

Bendruomenės Žinelės

Šiuose metuose įvykęs Pittsburge Katalikų Federacijos Kongresas pripažino dabartinę Lietuvos valdžią netiesota, persekiojančia katalikus ir todel nutarė ją neremt. "Vienybė" apie tai bekalbėdama, tokį federacijos kongreso nusistatymą pavadino neapgalvotu. Anot jos, esą, federantai norį griaut tą įstaigą, kurią patys po 1927 metų perversmo suorganizavo.

"Darbininkas" R. K. organas šios savaitės laidoje praneša, kad rugsėjo 12-tą dieną Bostono provencijos kunigų suvažiavime aplaikyta telegrama iš Lietuvos, kurioje skelbia, kad Lietuvos vyriausybė uždariusi nesenai įsteigtą Lietuvos Katalikų Universitetą. Manoma, kad atidarant šį universitetą nebuvo taikomąsi su vyriausybės patvarkymais, todel pastaroji ir uždariusi.

"KELEIVIO" LEIDĖJĄ IŠTIKO NELAIMĖ

So. Boston, Mass. — Rugsėjo 5 d., "Keleivio" leidėjas Gegužis, sulig "Vienybės" korespondento pranešimo, buvo nuvažiavęs į Worcesterį. Ten besisvečiuodamas pusėtinai paėmę "ant drąsos". Važiuodamas namo vežė O. Palubeckienę ir Alijošaitį su žmona.

Parvažiavus į pusiaukelį tarp Bostono ir Worcesterio ties Framingham, važiuodamas 50 mylių greitumu — smogė į trafiko signalų stulpą. Smarkiai sudaužė savo automobilių ir sunkiai sužeidė Alijošaičius, kuriems Framingham ligoninėj suteikta pirmoji pagalba ir Alijošaičio galvon sudėta 10 stičių. Ponas Gegužis pernakvojo policijos kamarkoj, nes jis išliko nesužeistas.

Alijošaičiai gyvena So. Bostone ir dar nesikelia iš lovos. "Keleivis" apie šį įvykį neparašė nė žodžio.

BOMBA PATAIKĖ Į STOGĄ

Šis žmogus rodo keturiolika colių skylę, kur išardytas stogas ant P. Švabo namo verandos, Canarsie, N. Y., kada bomba numesta laike laivyno lakunų praktikų nepataikė jiems skirtos vietos. P. Švabas, jo moteris ir du vaikai buvo name, kada bomba sprogo, bet niekas nebuvo sužeistas.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS REIKALU

Visi suinteresuoti asmenys ir musų plačioji visuomenė jau senei žino šios Bendrovės vargus ir problemus ir apie tai jau neatkartosime. Bendrovė turi dar pusėtinai turto, kurį reik likviduoti, bet dabartinis direktoriatas negali to padaryti be šėrininkų įgaliojimo, o šėrininkai gali įgalioti tiktai metiniame suvažiavime, kuriame yra šėrininkų kvorumas. Per kelioliką pastarųjų metų buvo daryta viskas kas galima, kad kvorumą turėti, bet vis nepasisekė. Praeitame suvažiavime senasis direktoriatas, o labiausiai Bendrovės sekretorius, buvo įtariami, kad jie tyčia nesistengia turėti kvorumo, idant tokiu budu galėtų "pabaigti Bendrovę suvalgyti". Todėl patariant tiems šėrininkams, kurie rodė direktoriatui nepasitikėjimą, buvo išrinkta specialė pakaitų (proxy) komisija iš J. J. Bačiuno, J. Ambraziejaus ir Dr. Venciaus, kuriems buvo pavesta surinkti pakaitas nuo visų šėrininkų, kad bent 1933 metų suvažiavimas, kurs atsibus sausio mėnesy, turėtų kvorumą.

Žinios nuo komisijos narių gautos parodo, kad komisijos pastangos neatneša tikėtų vaisių ir surinktų pakaitų skaitlius yra labai mažas. Nekurie šėrininkai atsisako pakaitas duoti politiškais, kiti asmeniškais sumetimais. Todėl prisiena visiems šėrininkams paaiškinti sekantį dalykai:—

1. Tie šėrininkai, kurie galės suvažiavime dalyvauti nereikalauja niekam pakaitų duoti, nes visos pastangos yra dedamos tik tam, kad šėrininkų balsai butų atstovauti ypatiškai arba per pakaitas suvažiavime. Tai viskas.

2. Šėrininkai tų kolonijų iš kurių bent kas tikrai mano suvažiavime dalyvauti, gali savo pakaitas išduoti tam kas dalyvaus.

3. Visi šėrininkai, kurie patįs negali dalyvauti ir kurie neturi draugo ar kaimyno kuriam pakaitą paduoti, gali savo pakaitą išpildę pasiųsti bilė vienam iš komisijos narių, o jei nė vienam iš jų nepasitiki, tai bent vienam iš dabartinių Bendrovės direktorių.

4. Nežiurint pakaitų kam bus balsas pavestas, galim vartoti tas formas, kurias komisija išsiuntinėjo. O jei randas kur bent vienas šėrininkas, kurs tų formų nėra gavęs, tuojaus lai kreipiasi prie Bendrovės sekretoriaus, ir jam tuojaus bus pasiųsta.

5. Visų pranakumui ir pasirinkimui, čionai yra paduodami komisijos ir direktorių vardai ir antrašai; neatideliojamai priduokit savo pakaitus kam patinka, ir tuomi sutaupykit Bendrovei didelius iškaščius ir direktoriatui nesmagumus.

6. Pakaitų Komisija: J. J. Bačiunas, Sodus, Micr.; J. Ambraziejus, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.; ir Dr. B. Vencius, 499 Grand St., Brooklyn, N. Y.

7. Direktorių vardai ir antrašai yra sekantis: Pirm. A. Mikalauskas, 2309 E. 21st. St., Brooklyn, N. Y.; P. Bukšnaitis, 10440-117th St., Richmond Hill, Brooklyn, N. Y. Vice Pirm.; sekr. A. B. Strimaitis, G. P. O. Box 127, New York:; ižd. A. S. Trečiokas, 197 Adams St., Newark, N. J.; ir kiti direktoriai: A. Strumskis, 10356-103rd St., Richmond Hill, Brooklyn, N. Y.; B. J. Schegaus, 134 Broadway, Brooklyn, N. Y.; S. Kišonas, Barrington, N. J.; Adv. F. J. Bagočius, 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.

L. A. B-VĖS Sekretorius
A. B. Strimaitis

METEORAS NUKRITO

Panevėžys. — Rugpiučio 29 vėlai vakare daug kas šios apylinkės mate skaidriai mėlyna šviesa nušvitusi dangų kepurės dydžio krintantį šviesų kamuolį. Tačiau jis sudegė dar bekrisdamas ir žemės nepasiekė. — Tsb.

VISETO MIRTIS

Mokslininkai jau senai priėjo išvados, kad visetas, arba matomieji žvaigždynų žvaigždynai ir pasaulių pasauliai, nėra amžinas. Kad ir daug daug metų praėjo nuo pasaulių atsiradimo pradžios, bet vis delto buvo kada nors pradžia. O jei buvo pradžia, tai turi buti pabaiga. Nors lig tos menamos pabaigos dar praeis nesuskaitomos daugybės metų, tačiau ji bus. Ir pasaulis vėl pavirs į nieką, kaip iš nieko jis kadaise iškilo. Tad mokslininkus ir domina klausimas, kokia bus viseto pabaiga, kitaip sakant, kokia liga numirs visetas?

Kalbant apie viseto pabaigą—mirtį, nekalbama apie žemę, kuri yra tik mažytė, neįžiurima dulkelė ir kurios pabaiga gali buti visai kitokia, negu viseto. Jei saulė atauštų, tai ir gyvybė žemėj dingtų. Tačiau tai butų tik gyvybės pabaigą, bet ne žemės. Kad ir negyvenama, žemė ir toliau suktųsi apie tokią pat tamsią ir šaltą saulę. Žemė ir saulė dar gyventų, jų amžius dar nebutų pasibaigęs. Viseto pabaiga—yra visų dangaus kunų, visų žvaigždynų pabaiga.

Garsus vokiečių fizikas Maksas Plankas mano, kad visetas numirs, pasibaigs, kai jame pasibaigs šilumos judėjimas. Mat, visos energijos rušys galų gale pereina į šilumą. O šiluma turi ypatybę, kaip ir vanduo, plėstis į visas puses, į tas vietas, kur jos visai nėra, arba yra mažiau. Apskaičiuota, kad viena saulė per vieną sekundę išspinduliuoja šviesos ir šilumos pavidalu 4 milijonus tonų medžiagos. Tas pat yra ir su visomis žvaigždėmis. Medžiaga virsta šiluma, o toji skleidžiasi erdvėj. Ateis laikas, kada visa medžiaga per spinduliavimą pavirs šiluma o toji šiluma lygiai pasklis po viseto erdvę. Tada nebus jokio judėjimo, jokios medžiagos, tai bus viseto pabaiga.

Nors žvaigždžių yra labai daug, nors šilumos, tuo budu, yra labai daug, tačiau, mokslininkų apskaitymu, visai viseto medžiagai virtus šiluma ir lygiai išsisklaidžius erdvėj, erdvės temperatura dar butų daug žemiau nuliaus. Viseto erdvėj vis dar butų nepaprastai šalta. Tad viseto mirtis įvyks, tada, kai niekur nebebus šilumos judėjimo. Tokią pabaigą puikiems pasaulių pasauliams pranašauja šių dienų mokslininkai. — J.

ATVIRUTĖS

Pasiskubinkit Jas Isigyt

Kazimieras G. Lukšys ką tik buvo sustojęs Worcestery (Mass. valstijoj) ir rodė iš Lietuvos krutamus paveikslus. Vėliau buvo užėjęs į Amerikos Lietuvio knygyną ir paliko atviručių iš įvairių Lietuvos miestų. Atvirutės puikiai nufotografuotos ir vaizduoja gyvus žemiau talpinamus Lietuvos vaizdus iš sekančių vietų:

Airiogalos	Laukuvos	Sidabravo
Alytaus	Lazdijų	Sintautų
Anykščių	Leipalingio	Skapiškio
Aukštadvario	Lelių	Skaudvilės
Balbieriškio	Leliunių	Skirsnemunės
Betygalos	Liškevos	Skuodo
Birštono	Mariampolės	Slavikų
Biržų	Mažionių	Stakliškio
Butrimonių	Meškučių	Stulgių
Čekiškės	Miraslavo	Svedasų
Daugų	Mosiedies	Šiaulių
Ežerėnų	Naumiesčio Š. A.	Šilavos
Garliavos	Naumiesčio T. A.	Šilalės
Girkalnio	Nemakščių	Švėkšnos
Grinkiškio	Onuškio	Taujėnų
Grišķabudžio	Pakražantės	Tauragės
Jezno	Pakruojo	Telšių
Joniškėlio	Palangos	Tirkšlių
Joniškio	Paliunės	Tytavėnų
Josvainio	Pandelio	Udrijos
Jurbarko	Panemunėlio	Ukmergės
Kaltinėnų	Panevėžio	Utėnos
Kalvarijos	Papilės	Vabalninkų
Kamajų	Pasvalio	Vadoklių
Kartenų	Pilviškių	Varėnos
Kauno	Plungės	Veisiejų
Kazliškio	Prienų	Veiverių
Kazlų Rudos	Pumpėnų	Veliuonos
Kėdainių	Raďviliškio	Viduklės
Kelmės	Ramygalos	Viksnių
Klaipėdos	Raudenų	Vilkaviškio
Kražių	Rokiškio	Vilkijos
Krekinavos	Salakų	Vilniaus
Kretingos	Salantų	Virbalio
Kuršėnų	Sedos	Višakio Rudos
Kvėdarnos	Seirijų	Žagarės
	Seredžiaus	Žeimių

Norintieji įsigyt kaikuriuos iš viršui sužymėtų vaizdų, galit juos gaut Amerikos Lietuvio Knygyne sekančiu patvarkymu: Kas prisiųs 50c, tas gaus 6 vaizdus atvirutėmis; kas prisiųs $1.00, tas gaus 12 vaizdų. O kas prisiųstų $2.00, tas gaus 25 vaizdus atvirutėmis. Kreipkitės sekančiu adresu:

Amerikos Lietuvio Knygynas
14 Vernon Street **Worcester, Mass.**

VILNIAUS GELEŽINIO FONDO DIENA

Dvylika metų tam atgal rugpiučio mėnesio 26 dieną Lietuvos kariuomenė įžengė į atvaduotą Lietuvos sostinę — Vilnių. Deja, neilgai lemta buvo ten jai pasilikti. Jau spalių mėn. 9 dieną pasirašytą sutartį laužydamas priešas iš pasalų ją užpuolė ir privertė iš ten pasitraukti.

Bet Lietuva neužmiršo savo senosios sostinės. Ir vyriausybė ir visuomenė daro pastangų, kad pagrobtą sostinę su žemėmis atvaduotų. Visuomenė sukurė Vilniui Vaduoti Sąjungą, kuri vis labiau auga ir šiandie jau turi apie pusketvirto šimto skyrių. Šitie skyriai apėmę savo tinklu visą Lietuvą stengiasi paruošti t a u t ą dideliam Vilniaus vadavimo darbui.

Vilniaus atvadavimas nėra lengvas žygis. Nepakanka mokėti į Vilnių nueiti. Reikia dar mokėti ten pasilikti. Mes buvom du kartus Vilniuje. 1918 ir 1920 m. Net ir nepriklausomos Lietuvos atstatymas tapo paskelbtas Vilniuj ir pirmieji valstybės organizavimo darbai ten padaryti. Bet, dėja, mes nemokėjome ar nepajėgėm Vilniuje pasilikti. Taigi Vilnių atvaduoti tai reiškia ne tik į Vilnių nuvykti, bet ir ten pasilikti. Pagrobtos sostinės atvadavimą labiausia pasunkina ta aplinkybė, kad pagrobęs ją priešas savo materialiniais resursais daug yra už mus galingesnis. Bet materiali pajėga viena dar nelemia viso. Istorijoj mes rasim daug pavyzdžių, kur tautos nametė keleriopai stipresnio priešo jungą. Lygiai šimtas metų tam atgal išsivadavo Graikija iš po turkų jungo, nors anais laikais graikai materialiais resursais keleriopai, gal dešimteriopai ar dar daugiau buvo silpnesni už turkus. Panašiomis aplinkybėmis vyko ir kitų Balkanų tautų išsivadavimas. Kaikurioms, pavyzdžiui, serbams, teko kovoti ilgai, arti šimto metų. Kitoms greičiau pavyko išsivaduoti. Bet kovoti visiems teko, daug ir sunkiai kovoti. Ir kas tik drąsiai, nenuilstamai iš visų pajėgų kovojo, tas visas kliutis nugalėjo ir laimėjo. Ar daug vilčių tikslą pasiekti turėjo keletas drąsių jaunuolių, kurie pradėjo Italijos vadavimo darbą? Nors ir nemaža šalis, didelė tauta, bet taip buvo priešų iš vivų pusių apgulta, taip suskaldyta ir pavergta, kad negalėjo nė pasijudinti. Bet pasiryžimas, sumanumas ir patvara, nenuilstama kova nugalėjo visas kliutis. Keliasdešimts metų buvo kovota ir tikslas pasiekta. Šiandie Italija yra netik laisva, bet ir didelė galinga valstybė. Pagaliau ir mes patys. Kas iš musų vyresnės kartos dvidešimts metų tam atgal, vadinasi 1912 m. galvojo, kad po dvidešimties metų mes turėsim savo nepriklausomą, kad ir nedidelę valstybę? Jaunimas, kurs anų laikų gerai nepamena, šito nesupras. Bet mes vyresnieji, kuriems tada teko buti subrendusiam amžy, juk taip buvom užhipnotizuoti carų imperijos galybe, kad nepriklausoma Lietuva, jei kas apie tokią svajojo, atrodė nebepasisiekiamas miražas, utopija. O tuo tarpu tik aštuoneri metai skyrė mus tada nuo šito miražo realizavimo.

Vilniaus atvadavimas šiandien negali niekam rodytis tiktai miražu, utopija. Vilniaus pagrobimas yra rezultatas lenkų tautos perdidelės ekspansijos rytuosna. Pasinaudodami kai kur silpnumu, kitur tautinės sąmonės nepakankamu išsivystymu, lenkai sugebėjo rytuose užgrobti dideles svetimų tautų gyvenamas žemes. Tokiu budu jiems pavyko užimti ukrainiečių, gudų ir lietuvių žemes. Ukrainiečiai už pačius lenkus yra gausingesni. Gudai irgi nemaža tauta. Lenkai patys numano, kad jei tik šitos tautos susipras, tai jos lenkus atstums atgal. Bet kol tas įvyks, jie tikisi pagrobtas žemes suvirškinti ir taip suasimiliuoti, kad jos pasidarytų etnografiškai lenkiškomis žemėmis. Turėdami galvoj pagrobtų žemių gyventojų vietomis labai menką tautišką susipratimą, jų susiskaldymą, pakrikimą, lenkai tikisi savo tikslo pasiekti. Šitas lenkų išskaičiavimas nėra visai be pamato. Suasimiliuotų, nustojusių tautinės sąmonės tautų arba jų dalių mes rasim nemaža. Tiesa, šiandien jau daug sunkiau yra tautą, arba jos dalį numarinti, negu seniau, bet ir šiandie dalykas pareina daugiausia nuo tautinės sąmonės laipsnio. Taigi lenkų pavergtos tautos rytuose lenkų jungą nusimesti ir išsivaduoti gali, bet tas pareina nuo jų pačių.

Ir mums, besirupinant Vilniaus atvadavimu, reikia galvoti šita kryptim Vilniaus atvadavimas iš lenkų yra galimas tiktai kontakte su minėtomis tautomis. Jei norim Vilnių atvaduoti, privalom rupintis, kad pasiruošimo vadavimui akcija stiprėtų. Reikia paremti Vilniui vaduoti sąjungą. Reikia, kad ji augtų. Bet šitas pareina daugiausia nuo pačios sąjungos. Ji turi parodyti, kad ji dirba ir moka dirbti. Nepakanka turėti daug skyrių, reikia, kad tie skyriai veiktų.

Vilniaus geležinio fondo sumanymas yra graži idėja. Vilniui atvaduoti reikia lėšų, daug lėšų. Tas lėšas galima surinkti tik tokiu budu, kad visa tauta nesustojamai nors nedideliu, bet pastoviu mokesčiu šitą fondą pildytų. Lėšų reikia ir dabar, o ateity reikės dar daugiau. Vilniaus gelež. fondo sumanytojai lėšas rinkti mano, "Vilniaus pasais". Reikia pripažinti, kad ir šis sumanymas yra gražus ir racianalus. Pasas paprastai yra dokumentas labai reikalingas kelionėj. "Vilniaus pasas," kuris ragina mus aukoti Vilniaus atvadavimui, yra labai reikalingas dokumentas musų kelionei į sostinę Vilnių.

V. G. fondas pasirinko savo sustiprinti propagandai musų kariuomenės 1920 m. į Vilnių įžengimo minėjimą. Ir čia turim sutikti, kad išmintingai p a s i e l g t a. To džiaugsmingo laiko atsiminimas kaip tik turėtų mus pažandinti aukoti Vilniaus vadavimui tuo tarpu nors materialį turtą, kad greičiau susilauktumėm to momento, kada musų kariuomenė vėl įžengs į Vilnių, kad iš jo jau niekad neišeitų.

Taigi parodykim ne tik žodžiais, bet ir darbais, kad Vilniaus atvadavimas nėra tušti žodžiai, bet rimtas musų tautos pasiryžimas. Imdami ir platindami "Vilniaus pasus," pirkdami tam pasui ženkliukus mes padarsim didelę tautišką manifestaciją už Vilnių. Jeigu mes išplatinsim milionus Vilniaus pasus, jeigu Vilniaus geležinin fondan įplauks milionai litų, tuo mes ir sau ir visam pasauliui parodysim, kad mes tvirtai esam pasiryžę Vilnių atvaduoti.

PAKILO IŠ APAČIOS Į VIRŠŲ

Nuo berniuko atlikt pasiuntimo reikalus iki prezidento pagelbininko. Tai tokiomis kopečiomis lipo W. M. Jeffers iš Omaha, Nebraska, dabar tik paskirtas Union Pacific geležkelio pirmininko pagelbininku, vienos iš didžiausių Amerikos geležinkelių organizacijos. Jisai yra 56 metų ir pradėjo lipt į aukštą turėdamas 14-kos metų.

Kaip Vienas Lietuvis Apkulė Kaizerio Sunų

Čia atpasakosime tik vieną atsitikimą iš vieno seno Amerikos lietuvio kriaučiaus Jakšto atsiminimų, kuris anais laikais taip ir buvo nutylėtas, bet vis dėl to visame krašte daug kalbų sukėlė. Butent Prusuose budamas apdaužė vieną vaikėzą, kuris pasirodė buvęs Vokietijos kaizerio Viliaus II sunus (turbut buvęs kronprincas).

Nors Lietuvoje Jakštys ir išmoko siuti, bet tas amatas jam nesisekė, ypač kai tekdavo siuti kuprotiems ir pilvotiems vyrams arba iš visų pusių apdribusioms moterims. Todėl, didesnio uždarbio ieškodamas, išvyko į Prusus; buvo tuomet 19 metų. Dirbo plytinėj netoli Gumbinės, Brokupėnų kaime. Prie plytinės buvo didelis sodas, į kurį, baigęs darbus, prieš išvykdamas į namus, Jakštys užėjo pirkti obuolių ir buvo suderėtas nuskinti obuolius. Jakščio darbas, matyti, patikō, kad jį nusivežė dar į kitą sodą, kuriame paliko, įsakydamas dirbti, o patsai išvažiavo daugiau skynikų paieškoti. Jakščiui raškant obuolius, pono vaikai paprašė numesti jiems po obuolį, kuriuos paleido į medyje esantį Jakštį. Vėliau per pietus atėjo keturi vaikai, pradėjo Jakštį erzinti, biauroti jo valgį, o pagaliau apmetė obuoliais. "Aš skersas prišokau prie paties didžiausio ir kad jau šveičiau lietuviškai — bimt vyras ir išsitiesx nat žemės... Sušėriau kiek ir antrajam, kuris buvo pusėtinai riebus, bet ne taip vykusiai, ir jis tik apsisuko porą kartų aplink, kaip avis kvaitulį gavus, ir leidosi bėgti rėkdamas; nubėgo ir du jaunesnieji".

Netrukus Jakštį suėmė, nes pasirodė, kad tai buvo kaizerio sunus. Tardė, o vėliau patsai kaizeris tardymą patikrino. Sunus pripažino, kad Jakštys viską teisingai parodė, kad jis tik gynėsi, o peštynes jie buvo pradėję. Kaizeris atsisėdo, pakaleno pirštais į stalą pasukinėjo truputį savo usus ir pasakė:

"Jeigu musų žmogus butų apkulęs Rusijos caro sunų, caras butų paliepęs tą žmogų sušaudyti. Vokiečiai nėra tokie žiaurus ir žiuri teisybės. Maňo vakai už tokį pasielgimą nepaliks nubausti. O tu vaikine, kuogreičiausiai busi ištremtas iš Vokietijos į Rusiją".

Jakštį nuvedė atgal į kalėjimą, pavalgydino ir traukiniu nuvežė į Virbalį, kur perdavė rusams. Rusai jį nuvarė į žaliosios kalėjimą, nubaudė penkiais rubliais ir paleido. — L. U.

Naruševičiaus Eilės

KUOMET TAVE SUTINKU

Kuomet tave sutinku
Kur-nors einant takeliu,
Tavo veidą pamatau,
Kaip be galo aš myliu!
Jei pažiuri į mane,
Aš nepaprastai jaučiuos,
Drebu meilėje saldžioj,
Skęstu laimės spinduliuos.
Kai pažadini mane
Prakalbėdama meiliai,
Aš nei žodžio į tave
Negaliu ištart tikrai!
O kai bučkį duodi man,
Aš išreikšti negaliu
Savo dvasinių jausmų,
Kokius širdyje turiu!
Tu man džiaugsmas malonus
Ir paguoda ir viltis!
Su tavim laiminga bus
Meilėj deganti širdis!

KAS-KART AIŠKIAU, REGIU AIŠKIAU

Kas-kart aiškiau, regiu aiškiau,
Kad nemyli manęs daugiau!
Karšta ugnis meilės saldžios
Užgesusi jau neliepsnos!
Budavo, tu linksmai juokies
Ir prie manęs karštai glaudies,
O jau šiandien suvis ne ta —
Tu nekalbi — perdaug šalta!
Tu su manim sausa, žiauri
Ir meilės man jau neturi!
Na, jeigu taip, nėr kas kalbėt!
Kaip aš tave galiu mylėt!
Aš palikau meilės auka.
Sudiev, sudiev! palik sveika!
Nors plyšta man skausmuos širdis,
Nors prieš mane tamsi naktis,
Siela ramybės nežinos —
Sudiev, sudiev! ant visados! —

Didelis Kolumbia - Viktor Rekordų Išpardavimas

Parduosime Per šį Mėnesį už Nupigintą Kainą:

Po **50c** Rekordą Vietoj 75c

Šitas Nupiginimas Tęsis Tiktai Per šį Mėnesį

Iš 2,000 naujausių ir gražiausių lietuviškų rekordų surasite nors vieną tinkamą, jei pasiskubinsite į laiką ateiti arba paršyti:—

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon Street — Worcester, Mass

Iš Juozo Naruševičiaus Raštų

VAIKAI

Ponas N. ramiai sau sėdėjo traukinio vagone, kur netrukus prieš išvažiuojant į tą pat skyrių du vaiku įšoko: 10 ir 12 metų, o atvedęs juos tėvas prašė poną N., idant esant reikalui malonėtų laikyti savo globoj jo sunus, važiuojančius į Kauną.

Traukinys sujudėjo, vaikai pusbalsiai šnekučiavo, kuomet vyresnysis sušuko:

— Bet tatai ištikro nepadoru!

Tatai atkreipė pono N. domę ir jis paklausė vaikų kame dalykas?

— Tėvas — atsakė vaikas — davė man užadresuotą voką su nurodymu, kaip tiktai laimingai pasieksime vietą, idant įmesčia jį į pašto dėžutę, o kuomet jį atsiimsiąs, tai busiąs ženklas gerai atliktos kelionės.

— Aš tame nieko, kas butų nepadoru, nematau — tarė į tai ponas N. — priešingai, tai buvo labai geras sumanymas.

— Taip, bet buvo nereikalinga klijuoti pašto ženklas ir tuo budu bereikalingai 30 centų išleisti. Laiškai iš užsienio gali neateiti, o jeigu laiškanešys tą voką tiktai parodytų, tėvas ir taip suprastų, kad gerai nuvažiavome ir tuomet butų galėjęs pasakyti: "neapmokėtų laiškų nepriimu"...

— Tamstos liga — kalbėjo rimtai daktaras ligoniui — yra labai pavojinga, jeigu bučia šiandien viena valanda vėliaus atėjęs, na tai ištikrųjų butum tamsta vakar numiręs.

Nebus Daugiau
UŽKIETĖJIMO
DUJŲ SKILVYJE, ŠIRDIES PIKTUMO
Greitą Pagelbą Naudojant
Pepsinic Seltzer
Kad gavus tikrą produktą, nunešk šį skelbimą vaistininkui
Rašyk
PEPSINIC SELTZER CO.
Worcester, Mass.
GAUSI SAMPELĮ DYKAI

SKELBIMAS — POLITIŠKAS — SKELBIMAS

Kodel Mainyt?
"CHRIS" NELSON
— į —
SENATORIUS
Pirmo Worcesterio Distrikto
5, 6, 7, 8 ir 9 Dalies
Paskyrimai Antradieny
Rugsėjo (Sept.) 20-tą, 1932

Vietos žinios

WORCESTERIO LIETUVIŲ DRAUGIJOS RENGIASI PRIE AVIACIJOS DIENOS

Spalio 2-trą dieną, 1932 m. visos Worcesterio draugijos rengiasi prie Lietuvių Aviacijos Dienos, kurioje dalyvaus Kapt. Darius ir lakunas Girėnas. Aviacijos Dienai vieta planuojama paimt Oxfordo Orlaivininkystės stotyje, kurioje musų lakunai turės nutupt. Šitoje Lietuvių Aviacijos Dienoje turėtų dalyvaut kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė iš visos Naujosios Anglijos apielinkės. Mes tuo savo atsilankymu paremsime savo tautiečius prie to garbingo musų tautai žygio — skridimo iš New Yorko į Kauną.

Trečiadienio vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo žemutinėje svetainėje įvyko draugijų atstovų susirinkimas. Laike susirinkimo išrinkta Aviacijos Dienos valdyba kuri susideda iš sekančių: A. Janušionis, pirm.; Steponas Steponavičius, vice-pirm.; Vladas Bernatavičius ir Vincas Endzelis, raštininkai; Stasys Purvinskas, iždininkas; A. J. Katkauskas ir Vincas Kupstas, iždo globėjai. Spaudos komisijon išrinkta sekantieji: A. J. Kriaučelis, V. Bernatavičius ir A. J. Katkauskas. Rengimo komisijon įeina: A. Kriaučelis, V. Česna ir A. Šablinskas. Programų rinkti paskirta: V. Endzelis, St. Steponavičius ir V. Bernatavičius. Trys atstovai iš kiekvienos draugijos dirbs Aviacijos dienoje, orlaivių stotyje.

Jau daugelis veikėjų pardavė po knygutę rėmėjų bilietų ir pasiėmė naują del išplatinimo tarp lietuvių. Vietinė valdyba dirba su visu smarkumu, kad padaryt daugiausia pelno kapitonui Dariui ir lakunui Girėnui, kad šie galėtų pasiekt savo tikslą ir perskrist iš New Yorko į Kauną. Tikimasi, kad su parama lietuvių, kurie niekuomet neatsisako remt naudingus Lietuvos reikalus, kad šis veikėjų darbas turės didelį pasisekimą **Komisija**

DIENINĖ MOKYKLA ATEIVIAMS

Dieninė Mokykla ateiviams prasidėjo trečiadienį, rugsėjo 14 dieną, Lamartine gatvės viešoje mokykloje. Šioji mokykla suteikia nepaprastą progą žmonėms lankyt mokyklą dienos laike ir jos tikslas yra pagelbėt tiems, kurie nori geriau išsilavint anglų kalboje.

Iš priežasties ekonomiškų sąlygų, vakarinės mokyklos ateiviams, kaip paprastai, nebus atidaromos iki vėlai rudeny. Del šios priežasties, daug imigrantų gal norėtų pasinaudot progomis kurias suteikia Dieninė Mokykla Ateiviams. Kadangi mokinių skaičius, kurį galima aprupinti šioje mokykloje yra apribotas, pirmenybės bus duodama iš eilės kaip užsiregistruojama.

Mokykla bus laikoma pirmadienį, antradienį, trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9-tos valandos ryto iki 4-tos valandos vakare, Lamartine gatvės mokykloje. Šioji mokykla yra ypač moterims ir vyrams, kurie dirba naktimis ir negali lankyt mokyklą vakarais. Mokinys gali ateit į mokyklą išryto ar vakare bile valandą jam patogiausią ir išbut tiek ilgai kiek jam patinka. Kurie neseniai atvyko į šią šalį ir nori mokytis anglų kalbos ras, kad šioji mokykla jiems daug pagelbės. Specialiai mokykla atkreipia atydą į tuos kurie nori susipažint su Jungtinių Valstijų istorija ir valdžia del išlaikymo kvotimų, kad taptų piliečiais. Pasakykite savo draugams ir darbdaviams apie mokyklą ir patarkite tiems kuriem reikalinga pagelbos, kad lankytų mokyklą. Galite užsiregistruot Lamartine gatvės mokykloje arba Amerikanization Direktoriaus raštinėje, kambarys 415, Chamber of Commerce budinke, 32 Franklin gatvės.

Catherine A. McHugh
Amerikonizacijos Direktorė

ATSIŠAUKIMAS

Gerbiamieji:—

Gerai žinodami iš praeities gerbiamųjų geradaringumą, vėl drįstame kreiptis prie Jusų su širdingu prašymu pagelbėt našlaičiams, vargšams ir visokiomis nelaimėmis prispaustiems, kurie negali patys save apsirupinti. Toki pasilieka gerų žmonių nuožurai. Labdaringoji draugija kuomi tik gali gelbsti tiems vargšams. Kaip pereitais metais, taip ir šiais metais miesto valdžia davė leidimą šio miesto lietuviams per Labdarybės draugijai rinkti aukas visame mieste. Diena rinkliavai paskirta šeštadienį, rugsėjo 24-tą. Laukdami mielaširdystės iš kitataučių toje dienoje, mes patys lietuviai turėtumem užvis labiausiai pasirodyt su artymo meile, nes tai musų pačių brolių reikalas. Todel Labdarybės draugija kviečia prisidėt prie to gražaus artymo meilės darbo, kuomi kas gali. Reikalingos yra aukos, o kas svarbiausia, reikalinga yra rinkikai tai dienai. Aukas malonėkite pasiųsti šiuo adresu: Lithuanian Charitable Society, 7 Mott gatvės, Worcester, Mass.

Tie kurie norėsite pasidarbuoti rinkliavos dienoje, ateikite į Šv. Kazimiero bažnytinę svetainę, 23-čią rugsėjo, 7:30 valandą vakare. Tuomet bus pranešta kur ir kaip darbuotis. Pasitikėdami Jumis ir reikšdami Jums brolišką pagarbą, liekame,

Pirm. V. J. Blaveckas
Rašt. Juozas Svirskas
Iž. Pranas Lengvinas

Visų Atydai

PRANEŠIMAS VISUOMENEI

Šv. Jurgio draugijos išvažiavimas įvyks šeštadienį ir sekmadienį, Maironio gražiame parke, rugsėjo 17-tą ir 18-tą dieną. Išvažiavimas prasidės 3-čią valandą po pietų ir baigsis sekmadienį, 10:30 valandą vakare. Šitas išvažiavimas bus kuo įvairiausias. Ketina imt dalyvumą daugelis inteligentų kurie neseniai lankėsi Lietuvon ir mums pasakys Lietuvos visą padėtį. Šis išvažiavimas bus linkmiausi ir iš visų kiek kas buvo matęs. Orkestra susidedanti iš 12 vyrų grajis su penkiais šimtais įvairiais atskirais balsais. Palinksmins visus kurie tik atsilankys. Užtikriname, kad visi bus pilnai užganėdinti. Ateikite seni ir jauni. Užprašo Šv. Jurgio komitetas ir veikiančioji komisija. **V. K. Barysas**

Pasitikėtina Kepykla

Polachi Kepykla, 71 Millbury gatvės, kur "Polachi Holsome" duona kepama turi pasižymėjimą tame, kad yra seniausia kepykla Worcestery, įsteigta prieš 55 metus per Kazį Polachi, kurs dar vis yra vedėju. "Polachi Holsome" duona yra parduodama visose didesnėse krautuvėse ir parduotuvėse mieste, teip pat ir kepykloje. Pilnas pasirinkimas kepyklos produktų yra parupinamas kasdien, gi darymas pyragų vestuvėms, tai šios įstaigos speciališkumas. Šioji kepykla iškepa francuzišką duoną, kavos pyragaičius, teipgi visokias bandukes ir kitus pyragaičius. Dial 5-9130 tai kepyklos telefono numeris.

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Labdarybės draugijos susirinkimas prisirengt prie gėlių dienos įvyks rugsėjo 16-tą dieną tuojaus po vakarinių pamaldų, Šv. Kazimiero parapijos salėje. Todel, visi nariai ir draugijų atstovai malonėkite atsilankyt į susirinkimą penktadienio vakare. Šiame susirinkime bus renkami kapitonai gėlių dienai. Šie kapitonai prižiurės tvarką ant gatvių laike gėlių dienos. Apart to bus užrašinėjama vardai tų, kurie pardavinės gėles, rugsėjo 24-tą dieną. Visi worcesteriečiai kviečiami prisidėt prie šio svarbaus darbo.

Labdarybės Komitetas

Piknikas! Piknikas!

Paskutinis šio sezono piknikas, bet bus vienas iš didžiausių, nes visiems gerai žinomi J. Bliudžiaus gabiausi muzikantai rengia tą išvažiavimą, sekmadieny, rugsėjo 18-tą dieną, Bieliausko Ukės Sode, tarpe Oxford ir Webster, Mass. Įžanga dykai visiems.

Tarpe aukštų kalnelių ir žalių berželių, lygioje lankelėje visi turėsite smagius laikus ir šoksite kiek norėsite. Bus visko ko tik širdis norės. Atvažiuokite ir pasilinksminkite.

Busai išeis nuo kliubo svetainės, 12 Vernon gatvės, kaip 12:30 valandą po-pietų. Kurie manote važiuoti į pikniką, tai nesivėluokite ateit, nes busai nelauks. Nuvažiuoti į ten ir atgal kainuoja 35c . Vaikams dykai.

Kviečia Rengėjai

PRANEŠIMAS

Lietuvių Piliečių Kliubas prie Aušros Vartų parapijos smarkiai rengiasi prie ateinančių nominacijų arba paskyrimų, kurie įvyks antradienį, rugsėjo 20-tą dieną. Šioji diena yra labai svarbi visiems šios šalies balsuotojams, nes kokius kandidatus didžiuma balsų pastatys antradienį toki bus išrinkti lapkrčio mėnesy atstovaut mus valdžioje. Jeigu visi piliečiai, kurie balsuoja, daugiau atkreiptų atydą už kokius kandidatus, atiduoda savo balsą, tuojaus pajustų, kad įstatymai daromi pagal jų norus, bet ne parinktų kelių.

Šis kliubas jau surengė du vakaru laike kurių lietuviai turės progą išgirst republikonų ir demokratų partijų kandidatus, kurie nori patekt į įvairias valdiškas vietas. Pirmos prakalbos įvyks ateinantį sekmadienį, rugsėjo 18-tą dieną ir antros pirmadienį, rugsėjo 19-tą dieną, 8-tą valandą vakare, Aušros Vartų parapijos svetainėje, Highfield Rd. Kalbės sekantieji: Senatorius Christian Nelson, republikonų kandidatas į valstybės senatorius; Herbert L. Scarles, republikonų kandidatas į šerifus; ir kitas McCarthy, republikonų kandidatas į šerifus; Jonas Jankauskas, demokratų kandidatas į valstybės atstovus; John S Sullivan, demokratų kandidatas į valstybės senatorius; ir daug kitų žymių politiškų partijų kandidatus.

Visi kviečiami atsilankyt kuo skaitlingiausiai kaip galima, netiktai pagyvenę lietuviai, bet ir jauni. Ypatingai jaunimas yra raginamas atsilankyt į šias prakalbas, nes svarbu, kad jie prisidėtų prie lietuvių darbuotės. Taigi atsilankykite visi iš tolies ir arti ir atsveskte savo draugus. Išgirsite daug ką naujo kurs padės Jums sunaudot Jusų balsą, kad atneštų kuo daugiausia naudos visiems. Nuoširdžiai kviečia visus, **Valdyba**

Nepaprastas Pritraukimas
RIALTO TEATRE

MYSTIC ODDI

ŽMOGUS, KURS ŽINO!

Pirmadienį ir antradienį, rugsėjo 19-tą ir 20-tą, Rialto Teatre bus nepaprastas pritraukimas, kada Mystic Oddi ims dalyvumą programoje. Šio teatro paprasta programa bus tuomi padidinta. Paklauskit jo bile ką kas priduodami savo rupesčio klausimus apie meilės dalykus, prekyba, pakeitimus, keliones, vestuves, perskyrą, bile kokius klausimus ką aturit savo mintyje. Jis pašaukia Jus vardu ir duoda patarimus apie visokius klausymus gyvenime. Nepaisant kaip nesvarbu ar rimta Jusų problema atrodytų, Mystic Oddi pasakys Jums. Jis mato viską, žino viską ir pasakys viską. Nebijokite jo paklaust, nes jis viską žino!

RIALTO THEATRE
MILLBURY GATVĖS

Tiktai Per Dvi Dieni
PIRMADIENĮ ir ANTRADIENĮ—
RUGSĖJO 19 ir 20

Nepaprastas pritraukimas po pietų ir Vakarais

ANT SCENOS
"MYSTIC ODDI"
ŽMOGUS KURS ŽINO!
Paklauskit jo bile kokį klausimą!
JIS ŽINO VISKĄ!

Judamuosiuose Paveiksluose
"GIRLS ABOUT TOWN"
Vaidinant
KAY FRANCIS—JOEL McCREA
Kitas Paveikslas
"LENA RIVERS"
Vaidinant CHARLOTTE HENRY

Kainos Tos Pačios

Aušrelės-Gabijos Korų Paskutinis Piknikas
ŠIAME SEZONE
Sekmadienyje, Rugsėjo (Sept.) 18-tą, 1932
VOSE'S PAVILLION, MAYNARD, MASS.

Bus BEAUTY CONTEST. Gražiausia Lietuvaitė gaus brangią MEILĖS TAURĘ. J. Dirveliui vadovaujant dainuos Gabijos ir Aušrelės Chorai. Taipgi dainuos Vyrų Choras. Grajis Dirvelio Orkestra. Bus visokių sporto žaislų. Kviečiam visus dalyvaut šiose su vasaros gamta atsisveikinimo iškilmėse Vose's Pavillione.

Busai išeis 10-tą val. ryte nuo 327 E St. So. Bostone ir nuo 12 Vernon St., Worcesteryje

RCA Victor ir Stromberg Carlson Radio
Gali But Nupirkti
Labai Prieinamomis Mėnesinėmis Mokestimis
Gausus Nuleidimas Už Jusų Seną Radio, Kada
Mainot su Vienu iš Šių Naujų Išdirbysčių Radio
Svarbiausia Musų Biznio Dalis Yra Musų Geriausias Patarnavimas
M. STEINERT & SONS, 308 MAIN STREET
DIAL 5-2506 WORCESTER

POLACHI KEPYKLA
"POLACHI HOLSOME" — DUONOS NAMAI
Pilnas Pasirinkimas Keptų Produktų:
PRANCUZIŠKA DUONA, KAVOS PYRAGAIČIAI, BANDUKĖS ir VISOKIE GARDUMYNAI
71 Millbury Gatvės
Tel. Dial 5-9130

Įmokant Tiktai Dešimtą Nuošimtį

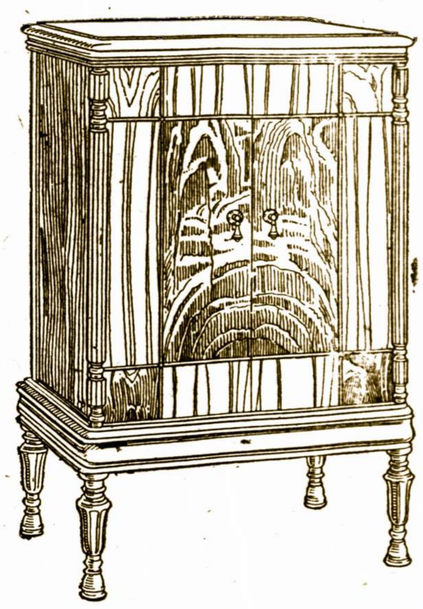

Lengvais Savaitiniais Išmokėjimais

RADIO — PIANŲ — GAIDŲ — REKORDŲ KRAUTUVĖ
Įmokant Tik 10-tą % Lengvomis Išlygomis

Mums malonu pranešt Lietuvių Visuomenei ir Draugams, kad mes esame padarę ryšius su M. Steinert & Sons kompanija, kurie yra svarbiausi Piano, Radio ir Muzikos Pirkliai Naujoje Anglijoje, Nr. 308 Main Gatvės, Worcestery. Dabar turėsime savo krautuvėje parodymui Pianų labai gerai žinomos išdirbystės kaip Steinway, Steinert, Jewett, Weber, Steck ir daug kitų, taipgi player pianų ir elektrinių reprodukuojančių pianų, taipgi pilną pasirinkimą RCA VICTOR RADIO ir STROMBERG-CARLSON RADIO.

Šie instrumentai gali but nupirkti labai lengvomis išlaidomis — UŽ DEŠIMTĄ NUOŠIMTĮ ir likusius pinigus išdalytus per du ar tris metus.

Nuoširdžiai prašom Tamistų paramos ir užtikrinam, kad Tamistoms bus suteikta puikiausias patarnavimas ir patenkinimas visuose reikaluose, kaip galima geriausiai.

AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon Gt.
Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-8734

A. Žiugžda
Lietuvis Meistras ir Maliorius
Statom garadžius. Taisom stogus. Pristatom namam pijažus ir patys planus padarom. Maliavojam namus išlauko ir vidaus pusės. Pleisteriuojam lubas. Įdedam grindis, duris, langus, ir abelnai iš senų namų padarom naujus ir kiek vienam už prieinamą kainą. Kreipkitės:
98 Ward Street
Worcester, Mass.

Budavoju naujus ir taisau senus namus. Darau planus ir duodu apskaitliavimą. Teiraukitės pas mane, tas jums nieko nelėšuos—
Vincas Degutis
Budavojimo Kontraktierius
Dial 5-5824
55 Eunice Ave. Worcester, Mass.

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį
Pavalgyt
49 Millbury Gatvės

ŽODYNĖLIS
GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ
Turėdamas kišeninį žodynėli, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį budą be niekeno pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. Kaina $1.00
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

Namų Daktaras —
Vienintėlė lietuvių kalboje daktariška knyga su receptais, parašyta Dr. A. Karaliaus. Rasite didelę daugybę receptų ir pamokinimų kaip susirgus išsigydyt be daktaro. Nusipirkę tą knygą už $2.00, jųs sutaupysite keletą šimtų dolerių.
Svarbi knyga moterims. Aprašymai, kaip išsigydyt nuo visokiausių moteriškų ligų. Rasite apie 200 receptų. Nusinešus tą knygą į bile vieną "drugštorę", gausite vaistų. Ypatingai moterys, ras sau daug sveikatos "Namų Daktaro" knygoje.
Skubėkite su užsakymais. Knyga parsiduoda gerai ir išsibaigus laidai, ji kainuos brangiau. Dabar jos kaina apdaruose $2.00. Reikalaukite
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Motiejus A. Čivinskas
GERIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS

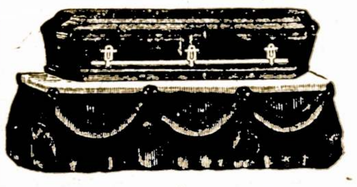

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. Tel. 5-5898

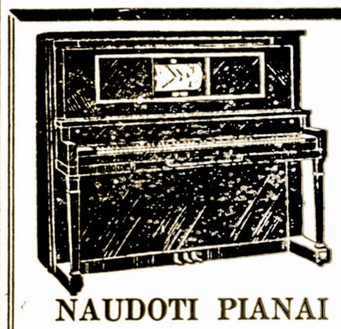

NAUDOTI PIANAI
Nuo $25. ir Aukščiau
PLAYER PIANAI
Už Žemą Kainą— $145
VIKTROLOS
NUO $10. IR AUKŠČIAU
RADIO
UŽ NUPIGINTAS KAINAS
LENGVUS IŠMOKĖJIMAI
Geras darbas vyrams ar moterims, ieškot lietuvių, kurie norėtų pirkt pianą —— Kreipkitės pas vedėją.
M. Steinert and Sons
308 MAIN GATVĖS,
Worcester, Mass.

TIKRAS LIETUVIŠKŲ BIČIŲ

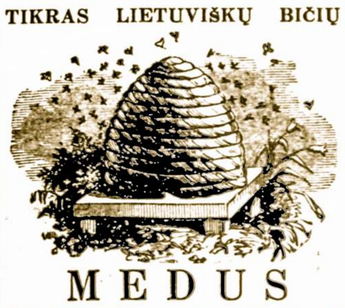

MEDUS
Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuot kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį-laimėjimą. Mokestis su pristatymu:
Už stiklinę medaus kvortą $1.00
Už galioną $3.75
ir Koriukas Dovanai
Galit ypatiškai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekančiu adresu
AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. WWorcester, Mass.